

DARBININKAS

Vol. LXVII, Nr. 29
Liepos - July 30, 1982

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Iranas, sutelkęs apie 100,000 karių, įsiveržė į Iraką Basra uosto srityje, bet Irakui pavyko priešpuoliais įsiveržėlius sulaukyti ir net priversti pasitraukti. Abiejų pusių nuostoliai buvo labai dideli.

Prez. Reagan tarėsi su Saudi Arabijos užs. reikalų ministru princu Saud al-Faisal ir Sirijos užs. reikalų min. Abdel Halim Khaddam dėl konflikto Libane tarp Izraelio ir Palestinos išlaisvinimo organizacijos likvidavimo. Esą palestiniečiai kariai laikinai turėtų būti perkelti į šiaurinį Libaną, kol bus surastose arabų valstybės, sutinkančios juos priimti, o JAV turėtų užtikrinti Izraelio pasitraukimą iš Libano.

Vieton atstatastydinuso valst. sekr. Haig prez. Reagan paskyrė ir senatas patvirtino Bechtel korporacijos prezidentą ir buv. izdo sekretorių George P. Shultz.

Prez. Reagan laikinai sustabdė "cluster" sviedinių pardavimą Izraeliui, nes Izraelis, naudodamas šiuos sviedinius Libane, gali būti pažeidęs susitarimus su JAV dėl jų panaudojimo. Pagal susitarimą Izraelis galės naudoti JAV ginklus tik gynimosi reikalam.

Bolivijos karinis prezidentas gen. Celso Torrelis atstatastydino, o kraštą valdanti karinė junta į jo vietą paskyrė armijos vadą gen. Guido Vildoso. Britanijoje, centrinėje susižinojimo būstinėje buvo išaiškinta didelė šnipinėjimo afera, dėl kurios galėjo nukentėti ir Nato valstybių slapti planai. Yra su laikytas prieš kurį laiką kelerius metus toj įstaigoj tarnavęs pareigūnas Geoffrey Arthur Prime.

Argentinos prezidentas Reynoldo Bignone panaikino 1976 išleistą įsakymą, draudžiantį partijų susirinkimus.

Prez. Reagan nutarė neatnaujinti derybų su Sov. S-ga ir Britanija dėl branduolinių ginklų sprogdinimo požemy uždraudimo tol, kol bus uztartos tokių sprogdinimų patikrinimo vietos sąlygos.

Izraelio kariuomenė sutiko perduoti tarptautiniam Raudonajam Kryžiui jos Libane sulaukytus 220 arabų berniukų nuo 12 iki 15 m. amžiaus.

Airijos respublikos armijos teroristai išsprogdino Londono dviejuose parkuose bombas, kurios užmušė 8 ir sužeidė per 50 britų karių ir padarė daug kitų nuostolių.

Sirijos informacijos min. Ahmad Iskander pareiškė, kad Sirija sutiktų priimti Palestinos išlaisvinimo organizacijos politinę vadovybę, bet ne karius.

Olandijos saugumo organai išaiškino, kad ten areštuoti Molluca salų gyventojai buvo planavę pagrobti karalienę Beatrix ir min. pirmininką Andries van Agt. Teroristai siekia, kad Olandijai priklausiusiom, o dabar Indonezijos valdomom salom būtų suteikta nepriklausomybė.

Indijos prezidentu pirmą kartą buvo išrinktas sikų tautos narys ir min. pirmininkės kandidatas Zail. Singh.

Prez. Reagan painformavo Kiniją, kad JAV bendrai su Taiwanu pradės gaminti F-5E karo lėktuvus.

Iš 600 lenkų, atvykusių į Ispaniją stebėti tarptautinių futbolo rungtynių, 300 pasiprašė politinės globos.

MOKYKLOJ IŠJUOKĖ MIŠIŲ AUKĄ Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 50

Tardymai Kretingoje

1981 liepos 28 Kretingos bibliotekos darbuotoja Irena Pelionytė telefonu buvo iškviesta pas kultūros skyriaus vedėją V. Litviną. Ten nuėjusi, rado ir Kretingos KGB viršininką Kormilcevą. Litvinas tuojau išėjo iš kabineto, o čekistas užrakino duris, sakydamas, jog jis nemegstas, jei kas sutrukdė rimtą pokalbį.

Irena Pelionytė paklausė, kas jis toks. Jis prisistatė kaip KGB viršininkas.

Cekistas pareiškė užuojautą Irenai dėl neseniai mirusio jos tėvelio, kaltino Staliną, kad dėl jo Irenos tėvai buvo išvežti į Sibirą. Po to ėmė klausinėti, kiek Kretingoje yra Eucharistijos bičiulių, kas jiems vadovauja, ar ji skaitanti LKB Kroniką?

Irena atsakė, kad ji nieko apie tai nežinanti. Cekistas ėmė šaukti, kad ji meluoja, bandė merginą išgąsdinti, bet nepavyko.

Tada jis papasakojo Irenai, kad ir kunigai jiems, čekistams, dirba, o už tai jie tiems kunigams paskiria dideles parapijas.

Irena nustebo, kad KGB viršininkas Kormilcevas pripažino, jog kunigus į parapijas skirsto ne Kurijos, bet KGB įstaiga.

Po to čekistas pradėjo Ireną tardyti dėl Šiluvos, klausė, kas ją vertė dalyvauti eisenoje. Irena atsakė, kad melstis visi eina laisva valia, tik į komjaunimą jie verčiami stoti. Cekistas pakio praėjusių metų eisenos nuotraukas ir liepė atpažinti dalyvius. Ji paaiškino,

kad ėjusi melstis, o ne naujų pažinčių užmegzti. Be to, žmonių neišdavinėsianti.

Cekistas įpyko, išliejo tulžį keikdamas Jadvygą Stanelytę, vienuolės, jėzuitus, ekstremistus kunigus, nes jie, anot jo, patraukia jaunimą į eisenas, o tai jau politika...

Nieko neišgavęs, čekistas pamokė pameluoti kolegoms, kad Litvinas jau davęs darbo, todėl ir užtrukusi. Liepė pasirašyti, kad apie pokalbį niekam nepasakos. Jaunuolė nepasirašė. Išeidamas paskyrė ją naują susitikimą rugpjūčio 14 d. 11 val. Palangoje prie "Pušyno" poilsio namų. Pagrasė, jei ji neatiesianti, tai įsakys ją likviduoti.

Atimsime tau butą ir pensiją

Kretingoje 1981 spalio 22 Jadvyga Žilūtė buvo iškviesta pas Kretingos rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoją A. Daunecką. Kabinete dar buvo rajono partijos komiteto III-ji sekretorė O. Liutkienė, vidaus reikalų skyriaus viršininkas A. Akinskas ir Kretingos miesto vykdomojo komiteto pirmininkė A. Kubilinskienė.

Mokytojai vos ėjūs, A. Dauneckas ją taip charakterizavo: — Buvusi mokytoja, su aukštuoju išsilavinimu, dabar pensininkė, turi butą, telefoną, bet vykdė nusikalstamą darbą: traukia jaunimą į bažnyčią, rengia jaunimo susirinkimus.

O. Liutkienė pridūrė: — Jaunimui juodina sąmonę, daro juos nelaimingais, ir taip kenkia visuomenei bei valstybei.

— Kaip aš, mažas žmogelis,

galėčiau pakenkti valstybei, kur įrodymai? — paklausė Jadvyga Žilūtė.

— Mes jūsų butą paskelbsime landyne!

— Tai neteisinga. Kai už sienos yra tikra landynė: geria ir dieną ir naktį, niekas nekrepia dėmesio.

— Čia mūsų klaida, — prisipažino Akinskas.

Buvusiai mokytojai buvo grasinama, kad už religinę veiklą ir už jaunimo organizavimą ji bus nubausta: pirmiausia pinigine bauda, paskui atims butą, pensiją, patalpinis senelių internate, "izolijos".

Toliau pasipylė kaltinimai: — Darote jaunimą nepilnavėriais, nelaimingais, dirbate apolitišką darbą.

Mokykloje išjuokė mišų auką

Skaudvilė, Tauragės rajonas. Praeitų metų vasario ir kovo 2 Skaudvilės vidurinėje mokykloje buvo surengti du ateistiniai renginiai, kuriuose prievarta buvo verčiami dalyvauti aukštesniųjų klasių tikintys vaikai. Tuose vaizdeliuose, dainose, eilėraščiuose vulgariai buvo išjuokiamas tikėjimas.

IX b klasės mokytoja surežisavo spektaklį, išjuokiantį šv. Mišų auką. Tame spektaklyje mokinukė, apsisiautusi poščiūmi, su kryžiais ant pečių ir ant krūtinės, išjuokė šv. Mišias, pradėdant giesme Pulkim ant kelių, švęstų vandeniu pašlakstymą, šv. Mišų aukojimą, pakylėjimą (konsekraciją), šv. Komuniją. Tame spektaklyje buty-

(nukelta į 2 psl.)

PREZIDENTO PROKLAMACIJA

Baltų Laisvės Lygos ir kitų pastangomis JAV kongrese pravaista jungtinė rezoliucija (S.J. Res. 201), skelbianti Pabaltiečių Laisvės Diena 1982 birželio 14 dieną.

Ši rezoliucija JAV senate buvo priimta 1982 birželio 9, o JAV atstovų rūmuose birželio 14.

JAV prezidentas Ronald Reagan, JAV kongreso įstatymiškai įpareigotas, ryšium su Pabaltijo Laisvės Diena paskelbė šitokio turinio proklamaciją:

Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybė užgeso dėl to, kad nacistinė Vokietija su Sovietų S-ga suėjo į nešvankų sandėrį. Hitleris Stalinui šias tris Pabaltijo respublikas atkišo, kaip paskatą tam, kad gautų jų pritarimą Lenkijos sunaikinimui ir kad užtikrintų rytinių sienų saugumą. Tai savo ruožtu įgalino Hitlerį leisti į karą prieš Vakarų demokratijas. Dėl to vėliau šimtai tūkstančių Pabaltijo gyventojų pergyveno deportacijas į Sovietų S-gą, kur daugelis jų žuvo kalėjimuose ir priverčiamoj darbo stovyklose. Tamsiausioji šios didžiulės žmogiškosios tragedijos diena — 1941 m. birželio 14, kai rusų įsibrovėliai guite išgujo juos iš namų ir tarnybų.

Šiandieną kai kurie iš tų, kurie liko gyvi, yra Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiai. Jų troškimai dėl šviesesnės Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautų ateities iš naujo įprasmino ir mūsų valstybės užsiągažavimą

visų tautų laisvei. Jungtinės Amerikos Valstijos per 41 metus niekada nėra pripažinusios priverstinio Pabaltijo valstybių inkorporavimo į Sovietų S-gą.

Kaip tauta, mes ir toliau liekame pasišventę visų pagrindinių žmogaus teisių ir visų tautų laisvės plėtimui bei išlaidkymui, o šią ypatingą dieną kreipiame dėmesį į savąją viltį, kad laisvės palaima ir vėl lydės narsiuosius Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmones kasdieniniame jų gyvenime.

Jungtinių Amerikos Valstijų kongresas senato jungtine rezoliucija nr. 201 davė prezidentui teisę ir jį įpareigojo birželio 14 d. skelbti Pabaltijo Laisvės Dieną.

TODEL AŠ, RONALD REAGAN, Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas, šiuo metu skelbiu 1982 m. birželio 14 d. Pabaltijo Laisvės Dieną. Kviečiu Jungtinių Amerikos Valstijų žmones atsinaujinti tikėjimą ir viltybę, kad Latvijos, Lietuvos ir Estijos ir visų tautų piliečiai vieną dieną taikingomis priemonėmis pasieks demokratinės laisvės ir savisprendos tikslus.

TATAI PATVIRTINDAMAS, aš štai čia pasirašau savo ranka šią keturiolikąją dieną birželio, mūsų Viešpaties tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt antraisiais metais ir Jungtinių Amerikos Valstijų nepriklausomybės du šimtai šeštaisiais.

RONALD REAGAN

NAUJI VYSKUPAI OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" liepos 16 paskelbė pranešimą apie apaštalinę administratorių paskyrimą dviem Lietuvos vyskupijoms: Kaišiadorim ir Telšiam. Popiežius Jonas Paulius II Kaišiadorių vyskupijos apaštalinio administratorium paskyrė vysk. Vincentą Sladkevičių, kuris iki šiol buvo šios vyskupijos vyskupas pagalbininkas, bet negalėjo eiti savo pareigų ir gyveno Pabiržėje, Biržų rajone. Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštalinio administratorium Sv. Tėvas paskyrė šioje vyskupijoje kapitulos vikaro pareigas ėjusį kun. Antaną Vaičių, drauge nominuodamas jį titulinio cupdo vyskupu.

Kaišiadorių apaštalinis administratorius vyskupas VINCEN-TAS SLADKEVIČIUS yra gimęs 1920 rugpjūčio 20 Guro-nių kaime, Žaslių parapijoje, Kaišiadorių vyskupijoje. Kilęs iš neturtingų tėvų, į mokslą ėjo remiamas Žaslių parapijos klebono kun. Cijūnaičio. Mokėsi Kauno Jėzuitų gimnazijoje. Baigęs Kauno Kunigų Seminariją, 1944 kovo 25 Vincentas Sladkevičius buvo įšventintas kunigu. Vėliau čia gilino studijas ir įsigijo teologijos licenciato laipsnį. Kunigo pareigas ėjo Kietaviškėse, Merkinėje, Kuktiškėje ir Inturkėje. Nuo 1952 Kauno tarpdiecezinėje Kunigų Seminarijoje dėstė dogmatinę teologiją ir Sv. Rašto egzegzę. Ėjo seminarijos prefekto pareigas. 1957 lapkričio 14 popiežius Pijus XII kun. Vincen-tą Sladkevičių paskyrė titulinio Aboros vyskupu ir Kaišiadorių vyskupo pagalbininku. Vyskupystės šventimus kun. Sladkevičiui suteikė vysk. Teofilis Matulionis Birštone 1957 gruodžio 25.

Negavęs valdžios leidimo eiti savo vyskupišką pareigą, vysk. Vincentas Sladkevičius buvo

Sov. S-gos organai pradėjo persekioti ten neseniai atsiradusios nepriklausomos nusiginklavimo grupės narius, kai kuriuos laikydama namų arešte, o kitus nuolat šaukdama tardymam ir grasindama atleisti iš darbo.

Kinija pradėjo vykdyti gyventojų surašymą.

Baltųjų Rūmų rožių sodely JAV prez. R. Reagan liepos 19 pasirašė proklamaciją, skelbiančią liepos 19-25 Pavergtųjų Tautų savaitę Amerikoje. Stebi: prezidento asistentė Elizabeth Dole, viceprez. George Bush, kongresmanai Derwinski, Zablocki, senatorius Thurmond ir kiti. Į pasirašymo iškilmes buvo pakviesti pavergtų tautų atstovai, jų tarpe ir keletas lietuvių. Nuotr. Jono Urbano

PREZ. REAGAN UŽKVIESTAS Į PASAULIO LIETUVIŲ DIENAS

PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas liepos 19 lankėsi Baltuosiuose Rūmuose Washingtone, kur dalyvavo Pavergtųjų Tautų savaitės paskelbimo iškilmėse kartu su JAV viceprezidentu Bush, JAV senato bei atstovų rūmų nariais, įvairių tautybių vadovais ir Lietuvių Bendruomenės atstovais. Šių iškilmių metu JAV prezidentas Reagan, paskelbdamas trečiąją liepos mėnesio savaitę pavergtųjų tautų prisiminimui, labai stipriai pasisakė prieš Sovietų Sąjungą ir jos komuniz-

mą, kaip didžiausią šių laikų tragediją. Prezidentas pažadėjo stiprinti Amerikos Balso, Laisvosios Europos ir Laisvės radijų programas, nes jos sėkmingai kovoja prieš sovietų skleidžiamus melus ir palaiko pavergtųjų tautų laisvės viltis. Šio vizito metu pirm. Vytautas Kamantas ir JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Aušra Zerr pakvietė prezidentą Reaganą ir jo žmoną atvykti į 1983 metų vasarą Chicagoj įvyksiančias Pasaulio Lietuvių Dienas.

Meksikos prezidento rinkimus, kaip ir buvo laukta, laimėjo vyriausybės partijos kandidatas Miguel de la Madrid Hurtado.

Kanadoj mirė 1946 ten politinės globos pasiprašęs Sov. S-gos ambasados šifrų skyriaus pareigūnas Igor Guzenko, kurio iš ambasados išnešti dokumentai įgalino nuteisti už šnipinėjimą du Britanijos mokslininkus Alan Nunn May ir Klaus Fuchs.

Popiežius Jonas Paulius II, po ilgiau užtrukusių pasitarimų su Lenkijos katalikų Bažnyčios ir vyriausybės vadais, savo numatytą kelionę į Lenkiją yra atidėjęs iki ateinančių metų.

Savaitės įvykiai

JAV dėl paastrėjusio karinio konflikto tarp Irano ir Irako buvo pasiūliusios Persijos įlankos valstybėms surengti Persijos įlankoj bendrus karinius pratimus, bet nerado tų valstybių pritarimo.

Angolos vyriausybė pareiškė, kad Kubos kariai galės pasitraukti tik tada, kai Pietų Afrika viešai pasižadės, Pietvakarių Afrikai, arba Namibijai, gavus nepriklausomybę, nepulti Angolos.

Libane nežinomi teroristai pagrobė Amerikos universiteto rektorių David Dodge.

Dominikonų respublikos prezidentas Antonio Guzman nusižudė. Jo pareigas eina viceprez. Jacobo Majluta Azara.

Sov. S-ga paskelbė, kad ryšium su iškilusiais sunkumais naudoti per 1980 olimpinis žaidimus ten įrengtas telefoninis susisiekimo linijos su užsienio valstybėm linijų skaičius su JAV yra sumažinamas iš 23 iki 15, o su kitom vakarų valstybėm — dar daugiau, pav., su Asutrija iš 24 linijų paliekama tik 4.

Tarp Etiopijos ir Somalių vėl prasidėjo karo veiksmai dėl Etiopijos valdomos Ogaden provincijos. Somalijai esą pavykė atremti visus puolimus.

Britanijoje dvi savaites trukęs geležinkelio darbininkų streikas pasibaigė.

Papiežius Jonas Paulius II Chicagos arkidiecezijos valdytoju vietoj mirusio kardinolo John Cody paskyrė buv. Amerikos vyskupų konferencijos pirmininką ir Cincinnati arkivyskupą Joseph L. Bernardin.

Valst. sekretorius George O. Shultz per senato apklausinėjamą pareiškė, kad turi būti atsižvelgta į teisėtus palestiniečių reikalavimus ir kad JAV turi turėti artimus santykius ir su arabų valstybėm. Jis kritikavo Izraelį už jo invaziją į Libaną, žydų kolonijų steigimą okupuotose arabų žemėse ir už vakarinio Jordano kranto ir Gazos ruožo arabų burmistrų šalinimą iš pareigų.

Aliejų eksportuojančių valstybių konferencija, turėjusi nubausti tuos savo narius, kurie nesumažino aliejaus gamybos iki anksčiau sutarto lygio, išsiskirstė neradusi jokio tuo reikalu sprendimo.

Prez. Reagan panaikino Argentinai paskelbtas dėl karo su Britanija ūkines sankcijas, bet draudimas parduoti ginklus lieka ir toliau galioti.

Lenkijos karinė vyriausybė patylom paleido tam tikrą skaičių sulaiikytųjų Solidarumo unijos veikėjų, kurių tarpe buvo ir unijos steigėjo Jacek Kuron sūnus Maciek. Jo žmona Grazyna buvo kiek anksčiau paleista dėl ligos.

Izraelio organai areštavo 100 vakarinio Jordano kranto arabų Bir Zeit universiteto studentų, protestuojančių Izraelio invaziją į Libaną, o patį universitetą uždarė 3 mėn.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOJE

PLB pirmininkas inž. Vytautas Kamantas prieš kelis mėnesius tarnybos reikalais persikėlė gyventi į Grand Rapids miestą Michigano valstybėje, kur eina direktoriaus pareigas vienoj didelėj ligoninėj (Butterworth Hospital). Ten įsijungė į vietos lietuvių gyvenimą, bet taip pat dažnai keliauja į Chicagą ir kitas vietas, rūpindamasis PLB veikla. Neseniai jis buvo Baltimorėj lituanistikos katedros reikalais, Washington aplankė Lietuvos atstovą dr. Stasį Bačkį, dalyvavo Dainavos jaunimo stovyklos rėmėjų metiniame suvažiavime, susitiko su JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautu Kutkum ir vykdomoju vicepirm. Jonu Urbonu, tarėsi su vysk. Vincentu Brizgiu, aplankė Chicagos skaučių ir skautų tūntų stovyklas Rako stovyklavietėje.

Kraštų Bendruomenės buvo paprašytos savo atstovus į VI-jį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą išrinkti iki 1982 rugsėjo 1. Kai kurių kraštų Bendruomenės jau pravedė rinkimus ir atstovų pavardes pranešė PLB valdybai. Seimas įvyks 1983 birželio 27-30 Chicagoj.

PLB valdybos vicepirmininkai dr. Algis Paulius ir kun. Antanas Saulaitis, SJ, liepos mėnesį stovyklavo ir dirbo su lietuvių skautiškuoju jaunimu Rako stovyklavietėj Michigane.

Šveicarijog gyvenantis buv. Vietkongo pareigūnas Nguyen Duc Yen pareiškė, kad jis 1973 Vietname matęs apie 40 JAV karo lakūnų, dirbančių sunkius darbus šiaurės Vietnamo aukštumose, nors Vietnamo vyriausybė buvo jau anksčiau paskelbusi, kad visi karo belaisviai yra grąžinti.

Izraelis Libane tiesia kelius, vandentiekio vamzdžius ir statydina sandėlius, tyrumus jis ten būtų numatęs pasilikti ilgam laikui.

J.T. vykusi nusiginklavimo konferencija, išklausiusi daug kalbų, pasibaigė nieko nenutarusi.

Valstybės departamentas paskelbė, kad Sov. S-gos KGB platina užsienio valstybėse suklastotus prezidento Reagan ir kitų aukštų pareigūnų pareiškimus.

Japonijos vyriausybė nutarė pasiūlyti parlamentui padidinti ateinančių metų gamybos išlaidas 7.34 proc., nors visos kitos išlaidos būsiančios sumažintos 5 proc.

JAV nutarė ir toliau parduoti V. Vokietijai ir Prancūzijai laser spindulių įrengimų, padedančių pagaminti branduoliniam ginklam reikalingų medžiagų.

Voice of America radijas pradėjo transliacijas į Afganistaną pashto kalba ir į Iraną, Turkiją ir Sov. S-gos Azerbaidžaną azerbaidžanų kalba.

Prekybos departamentu studija rado, kad Sov. S-ga yra labiau pažeidžiama jai taikomų ūkinių sankcijų, kaip anksčiau buvo manyta, nes Sov. S-gos ūkis nėra savarankiškas ir priklauso nuo tarptautinio ūkio.

Kun. Saulaitis rūpinasi pasaulio lietuvių jaunimo švietimo reikalais, prieš kelis mėnesius į visus kraštus pasiuntęs daug lituanistinio švietimo knygų ir birželio mėnesį apsilankęs Veneculoj.

Šių metų Kanados Lietuvių Dienos įvyks Montrealyje spalio 8-10 ir Australijos Lietuvių Dienos įvyks Melbourne gruodžio mėnesio pabaigoje. Šias dienas ruošia tų kraštų Lietuvių Bendruomenės. Į jas pakviestas žada vykti PLB pirmininkas Vytautas Kamantas.

PLB valdybos vicepirm. Mečys Šilkaitis, gyvenąs St. Peterburge, Fla., šiuo metu praveda korespondencinį PLB seimo narių posėdį ir balsavimą. Jis taip pat baigia spaudai paruošti specialią informacinę sąlanką anglų kalba apie Lietuvą.

Lituanistikos katedros Illinois universitete Chicagoj finansų telkimu, informacijomis ir kitais reikalais rūpinasi PLB valdybos pakviesti Irena Baleišienė, Stanley Balzekas Jr., dr. Vytautas Vygantas, Aušra ir Rytas Babickai, Juozas Lukas, Vytautas Izbičkas, Juozas Gaila, Nerija Linkevičiūtė-Kasparienė, Vida Maciukevičiūtė, Audronė Tamošiūnaitė, Snieguolė Zalatoritė, Mykolas Druga, reikalinga Vanda Alekniene, išd. Povilas Kilius ir pirm. Vytautas Kamantas. Į bendrą talką bus kviečiama daugiau žmonių.

PLB Visuomeninių reikalų komisija ir toliau perspausdina

SOVIETAI APGAVO BADAJANČIĄ JURGUTIENĘ

Sovietinė valdžia suteikė emigracijos vizą aktoriumi Kib-litsky, kuris Maskvoje buvo paskelbęs bado streiką, reikalaujamas leidimo išvykti pas žmoną, gyvenančią Federalinėje Vokietijoje. Taip pat ir kitiems keturiem, tais pačiais sumetimais bado streiką paskelbusiems, sovietų piliečiam valdžia pažadėjo duoti leidimą emigruoti pas savo artimuosius. Vienas jų jau yra atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes.

Šeštoji tos pačių asmenų grupės narė buvo lietuvė Marija Jurgutienė. Ji užbaigė bado streiką Maskvoje, kai buvo iškviesta į Vilnių su pažadu, kad jos emigracijos byla būsianti

iš Lietuvos pagrindžio gautus leidinius. Šiuo metu spausuvei atiduoti jau anksčiau gauti du "Pastogės" numeriai. Jie bus pasiūsti pagrindžio spaudos rėmėjams vasaros pabaigoje.

PLB valdybos leidžiamas ir įdomiai redaktoriaus Broniaus Nainio redaguojamas PASAULIO LIETUVIS reguliariai lanko lietuvių šeimas 35-se pasaulio kraštuose. PL yra šiuo metu didžiausią prenumeratorių skaičių turįs mėnesinis žurnalas, gausus aktualiais straipsniais, žiniomis ir nuotraukomis iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo.

JAV PROTESTAS DĖL "SOVIET LIFE" ŽURNALO

"Soviet Life", Sovietų Sąjungos ambasados leidžiamas žurnalas JAV-se, š.m. birželio numeryje išspausdino straipsnį "Fighting "Black Death" on Lithuanian Coast", kuriame Lietuva pavadinta "Soviet Lithuania", o Baltijos valstybės "Soviet Baltic Republics".

Lietuvos atstovas dr. S.A. Bačkis, savo ir Baltijos valstybių atstovų vardu, darė žygių Valstybės departamente, prašydamas dėl tokio Baltijos valstybių apibūdinimo pareikšti Sovietam protestą.

1982 liepos 1 Lietuvos atstovas ir Latvijos bei Estijos atstovai buvo painformuoti, kad Valstybės departamentas birželio 30 aukščiau minėtu reikalu Sovietų ambasadai pareiškė protestą.

peržiūrėta. Tačiau, kaip priemena užsienio spaudos agentūros, sugrįžusi į Vilnių, Jurgutienė buvo milicijos sulaiikyta, įsakant jai nebesugrįžti į Maskvą ir nebepalaikyti jokių ryšių su tada dar ten badujančių grupe.

Užsienio spaudos agentūrų žiniomis, bado streiką Cernogorske paskelbusi krikščionių sekmnininkų bendruomenės narė Lidia Vashchenko, kuri su šeima jau eilę metų laukia emigracijos leidimo.

Tuo pačiu tikslu Maskvos Raudonojoje aikštėje protesto demonstraciją surengė trys vokiečių kilmės sovietų piliečiai, kuriuos milicija tuoj suėmė.

niams apsilaidėliui užmaiti maišą ant galvos, po to mušė pats mokytojas ir kiti mokiniai.

Tas korespondentas pastebė: "Mokykla — tai mokslo ir šviesių idėjų pasaulis. Čia vaikas, paauglys, jaunuolis mokosi pagarbos kitiems. Jokios kalbos, jokios minties mokyklos rūmuose negali būti apie piktumą, auklėtinio skriaudimą, žeminimą".

Skaudvilės parapijos klebonas kun. V. Vėlavičius apie mišią išjuokimą parašė protestą Lietuvos komunistų partijos pirmajam sekretoriui Griškevičiui. Jis pareiškime rašo:

"Kaip Skaudvilės Katalikų Bažnyčios klebonas savo ir savo parapičių, kurių vaikai mokosi Skaudvilės vidurinėje mokykloje, vardu, reiškiau protestą, kad kai kurie bedieviai mokytojai taip barbariškai išjuokė tikinčiųjų vaikų ir jų tėvų tikėjimą. Toks moralinis vaikų luošinimas yra daug blogesnis dalykas už fizinės baudmės vartojimą. Mes tikintieji, esame apstulbę, kad bedieviai yra praradę bet kokį saiką, o tuo pačiu iškyla mums naujoje šviesoje bažnyčių plėšimas, Svč. Sakramento išniekinimas, kunigų užpuolimai, ir net žudymo faktai. Tokie primityvūs ir grubūs ateistiniai renginiai papildo anų nusikaltimų kadras.

Prašau sudrausti įsisiautėjusius Skaudvilės vidurinės mokyklos bedievius ir imtis visų priemonių, kad panašūs renginiai nepasikartotų, nes jie nedaro garbės nei ateistams nei Tarybų valdžiai."

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinai atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM. Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., šeštadieniais 5-6 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Verilli, Altschuler Schwartz, Inc. N.Y. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options fondus, commodities, auksą, atidaryti IRA planus. Suinteresuoti skambinkite 212 644-5580 arba nemokamai iš visur tel. 800-223-1512.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privaziavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1982
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Dalis lietuvių pavergtųjų tautų parade liepos 11 žygiuoja Pentktąja Ave. į Centrinį Parką, kur vyko pagrindinis minėjimas. Nuotr. Liudo Tamošiūčio

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsPOSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ZINIĄS • Pre-
numerata metams \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuostata •
Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Kelionės į Lietuvą

Daug kas važiuoja į okupuotą Lietuvą aplankyti savo giminių, artimųjų, važiuoja taip sau — pamatyti kraštą. Tas turizmas būtų dar didesnis, jei Sovietų Sąjunga nedarytų kliūčių. Normaliai visada žmonės juda, keičia, lanko kitus kraštus, savo tėvynes, tėvų žemes. Kiek važiuoja italų į Italiją, kiek airių aplanko Airiją. Tai normalu, nes tie kraštai yra laisvi, patys laisvai tvarkosi.

Lietuva nėra laisva. Ji yra okupuota jėga, prievarta įjungta į Sovietų Sąjungą. Prievarta jai primesta komunistinė santvarka. Ir tokiose sąlygose tauta turi gyventi, ieškoti būdų, kad išlaikytų savo tautinį charakterį, kad pratęstų lietuvišką kūrybą, vystytų savo mokslą. Žmonės daro, ką gali tose sąlygose.

Nuvažiavę parsiveža dvejopus įspūdžius — vieni mato tik bloga, kiti mato tik gera... Tačiau pati teisybė yra tarp tų dviejų kraštutinių.

Nuvažiuoja šviesūs ir išsilavinę žmonės. Ir kas atsitinka? Jei ten padaroma jiems kokia maža paslauga, jie visai perduoda savo sielą okupantui ir ima susierindami girti, pasakoti negirdėtus dalykus, koks ten gerbūvis, kokia pažanga. Vienas dailininkas net mūrinę Lietuvą matė, laimingais veidais, žmonės saulėje idegę, sėdi ant mašinų, rūko, švilpauja laimingoje tėvynėje. Už tuos žodžius dailininkas buvo dailiai pavežiotas po Lietuvą. Užliūnotas, kad paskui tarnautų jų propagandai.

Kiti jau lipdami iš lėktuvo mato sargybinius su durtuvais, mato pilna okupacinės kariuomenės, skurdžias, tuščias krautus, blogą maistą, susiginčija su jų tvarkdariais, parodydami, kad jie iš Amerikos, laisvės krašto ir t.t. Bet jie nemato tos pažangos, kurią žmonės sunkiai

išsikovojo. Nemato patriotiniai nusiteikusių jaunimo, jų pastangų išlaikyti lietuviybę, jų didelį ryžtą kovoti su rusifikacija.

Lietuva yra gyva, tauta yra nuolat kovojanti už savo lietuviybės išlaikymą. Kažin ką begalvoty, bedaryty, bet ir jie galvoja apie laisvės dienas. Ir tos laisvės visi trokšta.

Tad atvykęs žmogus iš laisvo krašto yra drauge ir paguoda tiems žmonėms. Viltis. Atvykęs turistai yra ten didelis svečias, kuris praskaidrina jų vergijos dienas. Jie mielai priima, mielai laukia, apjuosia įvairiom juostom, apdovanoja tautiniais audiniais. Ir jie nori to teisingo žvilgsnio į tautą, kad būtų teisingai suprastos jų pastangos, kad pamatytų ir jų darbo vaisius. Net ir tokiose sąlygose jie sukūrė daug. Tuo ir reikia pasidžiaugti, drauge ir padraštinti, kad ta kūryba būtų našesnė.

Nuvažiuoja ir jaunimo nemažai. Vieni tas jų keliones smerkia, kiti tuo džiaugiasi. Bet yra faktas, kad gyvas kontaktas su tėvų žeme labai teigiamai veikia jaunus žmones. Visi jie grįžo labiau apsisprendę už Lietuvą, didesni patriotai, nei išvažiuojo. Ir jie gerai mato ir supranta, kas dedasi krašte, kur nėra demokratinės laisvės. Jie puikiai jaučia, kas ta sovietinė okupacija, nes jų patys gyvena ir mokosi laisvuose demokratinuose kraštuose.

Tad ir dėl jaunimo kelionių nereiktų perdėtai baimintis. Žinoma, gali būti kokių netikslumų ir paklydymų, bet tai tik pavieniai faktai. Juos reiktų

tuoj pastebėjus taisyti. Šiaip susitikimas su Lietuvos jaunimu, kiek tai įmanoma, teigiamai veikia ir mūsų jaunimą, gimusį čia Amerikoje ar kituose laisvuose kraštuose.

Su pavasario pabaiga, tarp šūsnies daugiau-mažiau pasivėlinusiųjų, atėjo ir du žurnalai pačiu laiku. Abu — birželiniai, pašto dėžutėje atsirado birželio antroje pusėje. Vienas, kurį apžvelgsiu pirmiau, nes truputį pirmiau mane pasiekė, niekada neveluoja. Antrasis, kurį laiką labai vėlavęs, dabar laiką pasivijo.

MŪSŲ SPARNAI

Tai Lietuvių evangelikų reformų 96 puslapių pusmetinukas, Nr. 52.

Pirmąjį puslapį papuošęs savo kuratorės, rėmėjos, visuomenininkės Alenos Vileišytės-Devenienės portretu, nes ji — deimantinio amžiaus sukaktuvininke.

Kaip visada, pirmieji puslapiai keli skiriami pamokslui. Šį kartą spausdinamas kun. E. Gerulio pamokslas, pasakytas Californijos lietuviams evangelikams 1980 m. gruodį. Duotas pavadinimas — "Dievas Tėvas ir motina žemė". Pamokslininkas labai įtikinančiai smerkia visus, kurie žemę laiko svarbesne už Jėzų Kristų. Ypač kliūva katalikams, nuo eilinio žmogelio iki popiežiaus. Tokį žemės garbinimą (žodžiais, bučiavimu, etc.) vadina sinkretizmo nuodėme ir pagonybe. Ir šios apžvalgos autorius pasijutęs pamokslininko plakamas, nes dažnai žemę motina, šventąja ir kitais pagarbais epitetais vadinu. Sakiau, kad sperkia įtikinančiai, tikrai stipriais argumentais. Bet ar įtikins "sinkretizmu nuodėmiaujančius"? Vargu. Skaitydami imi šiauš-

NAUJIEJI ŽURNALAI**ALFONSAS NAKAS**

tis, ir iš pašonės kyla savi argumentai, už žemę. Už konkrečią, ir už metaforą. Bet spėju, kad pamokslas klausiusis tikrai sužavėjo. Sužavėjo ir mane, kad ir neįtikintą...

Beveik ketvirtį žurnalo užima du pagrębiui sudėti, kas sau įdomūs straipsniai. Tai V. Karoso "Žvelgiant į mūsų tautos ateitį" ir Algirdo Budreckio "Andrius Volanas — Lietuvos humanistas". V. Karosas, nuolatinis MŪSŲ SPARNŲ bendradarbis, kartu yra ir pats svarbiausias Reformacijos (iš didžiosios) propagandininkas, beveik visų reformų veiksmų apologetas, katalikams, ypač jėzuitams, kiekviena proga įkerštas rykščių. Teko stačiai nustebti, kad šiame rašiny gerai į kailį gavo protestantai, ypač Pasaulio Bažnyčių Taryba, metų metais dariusi reveransus sovietams, niekaip nepatikėjusi lietuviams ir kitų pavergtų tautų protestantams, kai šie aiškino ir tebeaiškina bolševizmo baisumą. Pasakyta daug karčios tiesos! O Andrius Volanas? Ką mes apie šį visokių gabumų vyrą (politiką, religininką, filosofą, humanistą), lenką, priėmusį Lietuvos pilietybę (ak, gyvenusį 1530-1610) žinome? Nieko. Kas, kad jo vardas enciklopedijose. Kas, kad apie jį prirašyta eilė studijų bei monografių. Dr. A. Budreckis jį išsivedė iš enciklopedijų ir pastatė

prieš MS skaitytojus. Salia biografinių duomenų, dargi išvardino pusantro tuzino jo rašto darbų ir trumpai aptarė kiekvieno turinį. Skaitytoją paskatino A. Volano domėtis.

Šiuolaikine spauda ir jos bendradarbiais besidomintį sujaudins A. Vaisiūnienės nekrologas (Jurgio Jašinsko "Aleksandra Kairytė - Vaisiūniene"). Niekada asmeniškai nepažinęs, ir šių žodžių autorius a.a. A. Vaisiūnienės raštus buvau didžiai pamėgęs. Perskaitydavau viską, ką ji rašė MS žurnale ir keliuose JAV bei Kanados laikraščiuose. Paprastas, malonus stilius, nuoširdumas, šiluma, gilus patriotizmas, nė lašo arogancijos, kurios daugelis rašančiųjų jau sunkiai beišvengiamie. J. Jašinskas iškelia ir vieną kitą negirdėtą jos biografinę bruožą. Tik kažkas nesiderina, kai rašoma, kad Vokietijoje ji gyvenusi "Ravensburge buvusioje DP stovykloje". Ir tuoj po taško: "Čia gyvendama, mokėsi trejus metus Hamburgo sietimų kalbų Institute...". Ravensburgą žinau labai gerai, nes po karo gyvenau už keliolikos kilometrų ir jame daug gražių dienų teko praleisti. Jis yra pačiuose Vokietijos pietuose, už 15-20 km nuo Bodeno ežero, taigi nuo Vokietijos pietinės ribos. Esu buvęs ir Hamburge, beveik pačioje Vokietijos šiaurėje, maždaug už tūkstančio km nuo Ravensburgo. Netikiu, kad gyvendama už 1000 km., velio-

nė būtų per visas tris zonas (prancūzų, amerikiečių ir anglų) važinėjusi mokytis. Be to, Ravensburge jokių D.P. stovyklų nebuvo, nors procentaliai 1945 m. Ravensburgas gal buvo lietuviškesnis už... Vilnių. Bombų nepalietiam apskrities miestelė, kad ir pakeiksnodami, vokiečiai gal porą tūkstančių mūsų tautiečių ir nežinau kelis tūkstančius kitataučių įnamiais buvo prisiėmę į savo gražius mūrinius. Kito Ravensburgo nebuvo. Be to, J. Jašinsko minimas ir Antanas Gustaitis. Tikrai, Didysis Antanas (taip jį seniai vadinau), kaip ir Bernardas Brazdžionis, kaip ir šimtai kitų įžymiųjų, Ravensburge gyveno.

Šiame MS numery dar išskirtinai įdomus kun. Fr. Skėrio rašinys "Joninės" (apie Joninių papročius, rašytas vokiečiams, juos sužavėjęs, premijuotas, čia į lietuvių k. Arv. Ramonio išverstas); ir turbūt pusiau istorinis, pusiau fantastinis Jono Jokubonio "Papiliečių padavimai" (nežinau, keliasdešimt keilintas tęsinys); ir J. Kregždės "Rašto atsiradimas". Dar nieko negaliu pasakyti apie matomai didelį referatą — studiją "Protestantų religinis ir kultūrinis gyvenimas DLK-joje Vilniaus universiteto laikais". Jo autorius — kun. Povilas Dilys. Labai keistai redakcijos pasielgta: išspausdinta I dalies apie trys puslapiai, tik gal nepilna įžanga, visiškai neįsibėgėjant, skaitytojo nesudominant. Žiūrėsim, kaip bus tęsiama už pusės metų.

Kaip visada, nemažai vietos skirta nekrologams, protestantų gyvenimo kronikai, gausu gerų nuotraukų. Beje, dabartinis MS redaktorius — Petras Bružas.

ATEITIS

Jau pradžioje sakiau, kad ji pasivijusi laiką, nes tai Nr. 6, tad paskutinis prieš dviejų mėnesių atostogas. Šį numerį redagavo pats vyr. redaktorius kun. dr. Kęstutis Trimakas, SJ, o medžiagos išdėstymas atliktas Jono Kuprio.

Šio numerio dėmesys sutelktas ties kryžiais. Iš 44 žurnalo puslapių, viršelis ir 11 pirmųjų puslapių skirta kryžių nuotraukoms bei rašiniams apie juos. Dauguma nuotraukų labai ryškios. Vaizduojami koptylstulpiai, Kančios, kryžių puošmenų

(nukelta į 4 psl.)

New Yorko centrinio parko tribūnoj liepos 11, minint pavergtų tautų savaitę, New Yorko valstijos senato rezoliuciją skaito sen. M. Knorr. Nuotr. L. Tamošaičio

LOS ANGELES — HELSINKIS

JUOZAS KOJELIS

— PARYŽIUS

Lietuviški nuotykių kelijautant

Nesistebėjau, kad Europos lietuvių veikėjas nežino tikrosios padėties Vliuke. Mat, vis dar gyvenama iliuzija, kad Vliką sudaro gyvos ir veiksmingos grupės. Deja, to nėra. Daugelis atstovų Vliko suvažiavimuose jokiom organizuotom grupėm nebeatstovauja, o tik patys sau, todėl ryškesnių pagerejimų Vliko veikloje artimoje ateityje tikėtis negalima. Tenka apsiprasti su esama padėtimi.

Su skulptoriumi Antanu Mončiu pažintis užsimezgė 1941 Kretingoje, o bičiulystė išsivystė 1945, karo pabaigoje, Muenchene, Vokietijoje. Kai atvykau į Kretingą mokytojauti, Antanas gimnaziją jau buvo baigęs, tačiau tebesimokė dvi jo sesytes. Viena, Stasė, buvo mano auklėjamojoje klasėje. Labai gabi viusoje moksloje, pradėdanti menu, baigiant matematiką. Liko Lietuvoje, įgijo chemijos doktoratą.

Su Antanu vėl susidūriau 1945 Muenchene. Dirbome dr. Vytauto Bieliausko vadovaujamoje Lietuvių Sąjungoje, Lemontstr. 21. Ten kartu gyve-

nome viename kambaryje. Nuo alquio gynėmės bendrom jėgom. Tam pasitarnavo Antano meninis talentas ir mano pilietinė drąsa. Mat, teko ne visai legaliu keliu pasirūpinti papildomų maisto kortelių.

Karo pabaiga buvo neramus laikas. Bavariai nesorientavę politinėje situacijoje ir Lietuvai Sąjungos būstinę vadino "Litauisches Konsulat". Muenchene vis gausėjo pabėgėlių, daugelis jų be reikiamų dokumentų. Vokiečių įstaigos siūsdavo tokius į "Lietuvos konsulatą". Dr. V. Bieliauskas vikriai sukosi, išnaudodamas tą jo įstaigai suteiktą autoritetą. Daug rizikavo, kai dešimtis "Luftwaffe" tarnybų vyrų uniformų skandinavų Isare.

Aš ir Antanas irgi ten sukinejomės ir talkinome, nacių akimis žiūrint, ne visai legalioje veikloje. Daugiausiai žmonėms reikėjo dokumentų. Pagalbos šauksmas atėjo iš Jugoslavijos. Mūsų pasiūsti dokumentai spėjo pasiekti kelis kretingiškius, kurie 1944 buvo pagauti ir prievarta išvežti Jugoslavijon kovoti prieš Tito partizanus. Kaip ha-

nibalai, jie perėjo Alpes ir laimingai pasiekė amerikiečių zoną Vokietijoje. Verta būtų parašyti smulkesnius prisiminimus iš anų dienų. Tai geriausiai galėtų padaryti prof. dr. Vytautas Bieliauskas, buvęs tų įvykių ašimi.

Antanas Mončys 1946 iš Muencheno iškeliavo į Freiburge V.K. Jonyno suorganizuotą Ecole des Arts et Metiers. Dabar mudu vėl susitikome Paryžiuje, daugiau negu padvigubinę savo amžiaus metus. Daug kas pasikeitė, tik bičiulystė neišblėsusi. Jis tapęs žinomu Prancūzijos skulptorium, tačiau tikrieji menininkai paprastai nėra apdovanojami gausiomis žemiškomis gėrybėmis.

Antanas Mončys su šeimynėle įsikūręs garsiajame Montparnase, Paryžiaus miesto dalyje, kur telkiasi menininkai, literatai, teatralai. Pabendravome gerą pusdienį, kartu pasižvalgėme po Montparnasą. Jis tikras menininkas ir europietis. Buvęs Amerikoje, bet ja nesusižavėjęs. Jam miestų architektūra ir meno kūriniai turi pasakoti tautos istoriją, rodyti kultūrinę kaitą, dvelkti harmonija. Amerikoje to nesą. Ir Montparnase jį erzino iššokęs dangoraižis, suardęs tos miesto dalies charakterį.

Antanas ne tik geras skulptorius, bet ir patyręs kulinaras. Vaisino savo pagamintais pietumis, ir kalbos apie praeitį ir dabartį mums netrūko. Suta-

rėme, kad padarys mano bibliotekos knygoms "ex libris".

Kai paskutinę viešnagės Paryžiuje dieną jau iš Charles de Gaulle aerodromo paskambinau atsiveikimui, Antanas pasakė:

— Mūsų išsikalbėjimo alkis liko nepasotintas.

Neturėjome dailininko Vytauto Kasiulio galerijos tikro adreso, bet ją radome iš bendrų direktyvų. Tai pastovi ir Paryžiaus meno pasaulijai vardą sudariusi galerija. Paties dailininko nesitikome, bet malonų pokalbį turėjome su p. Kasiuliene. Bekalbėdami ir apžiūrėdami paveikslus, galerijoje praleidome gal porą valandų. Vieną paveikslą parsivežėme ir į Ameriką.

Prie Bastilijos paminklo Paryžiuje

Pokalbis apie Ameriką ir Europą

Mums esant Europoje, Vokietijoje vyko masinės demonstracijos prieš Ameriką ir Amerikos atominius ginklus. Jei demonstracijų organizavimui įtakos galėjo turėti kairiosios ekstremistų grupės, tai laikraščiai skelbė ir viešosios nuomonės tyrinėjimus, iš kurių aiškėjo, kad vokiečių didelė dauguma priešinosi Amerikos atominio apsiginklavimo politikai. Vien Vakarų Berlyne prieš valstybės sekretoriaus Haig vizitą demonstravo 25,000 žmonių.

Paryžiuje tuo klausimu pasikalbėti atsirado gera proga su išsilavinusiu jaunesniosios kartos vokiečiu, Goethės instituto dėstytoju, mokančiu kelias svetimas kalbas, daug keliavusiu pasaulyje.

— Kas atsitiko su Vakarų Vokietijos jaunąja generacija? — pradėjau pokalbį. Kai rusai blokadavo Berlyną ir amerikiečiai "oro tiltu" išgelbėjo berlyniečius nuo užsmaugimo, amerikiečius laikėte didvyriais. Kai prezidentas Kennedy prieš Berlyno sienos suukio "Ich bin ein Berliner", nuo ovacijų drebėjo miestas. Dabar Berlynas demonstruoja prieš Ameriką. Kas per tą laiką pasikeitė?

— Amerikiečiai gamina atominius ginklus ir juos išdėsto Europoje. Mes to nenorime.

Jaučiau, kad jaunasis vokiečių kalba iš įsitikinimo, o ne inter-

pretuoja vokiečių tautos psichologinių nuotaikų pasikeitimą, tad nėjau su juo į diskusijas, o tik bandžiau klausimais provokuoti jo pasisakymus.

— Ar nemanote, kad rusai irgi gamina atominius ginklus? — tęsiau pokalbį.

— Nežinome

— O jei gamina?

— Galbūt. Bet jie atominių ginklų nenaudos.

— Ar manote, kad amerikiečiai su savo atominiais ginklais pirmieji puls rusus?

— Ne, nemanome.

— O jei rusai pultų pirmieji, ir amerikiečiai gintųsi atominiais ginklais, ar rusai atominių ginklų nenaudotų?

— Mes manome, kad amerikiečiai turi pasitraukti iš Europos. Tada rusai Vakarų Europos nepuls. Susidarytų tokia politinė padėtis, kaip Suomijoje.

— Ar būtumėte patenkinti padėtimi, kaip Suomijoje? Mes kaip tik atvykome iš Suomijos. Jie sako, kad jų laisvė ribota. Jie nesijaučia laimingi.

— Bet geriau negu atominis karas. Jaunoji vokiečių karta iš viso nelinkusi kariauti.

— Jei amerikiečiai rimčiau pradėtų stabdyti rusų ekspansiją, ar manote, kad rusai pradėtų karą? Ar kartais rusai nesantąžuoja atominio karo baime, siekdami užvaldyti Europą?

(Bus daugiau)

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Kelmės rajone esąs Žemaitės vardo kolchozas jau septynioliktį metų skiria premijas už literatūrinius kūrinius kaimo tematika. Šių metų premija paskirta beletristei Emilijai Mikulėnaitei (g. 1935) už apysaką "Ona" (1981). Anksčiau yra išleisti trys E. Mikulėnaitei novelių rinkiniai: "Ateistai lietuvis" (1967), "Pirmasis meilės laiškas" (1972) ir "Diena, naktis, diena" (1976). E. Mikulėnaitei pasakojimų gera savybė — sugebėjimas net nereikšmingas smulkmenas subeletristinti ir jomis sudominti skaitytoją.

— Japonai domisi Lietuvos kultūrinio gyvenimu. Birželio pradžioje lankėsi japonų kultūrininkų delegacija, apžiūrėjo Vilniaus, Trakų įžymybes. Susitarta, kad rudenį net septyniuose Japonijos miestuose bus surengta spalvotų nuotraukų paroda, vaizduojanti Lietuvos gamtą, žmones, darbus, meno paminklus, ekonominį gyvenimą. Tik visa bėda, kad tie kultūriniai ryšiai tegalimi palaikyti tik per Sov. S-gos-Japonijos kultūrinių ryšių draugiją. Tuo atveju ir lietuvių kultūriniai laimėjimai priskiriami prie sovietinių nuopelnų.

— Lietuvoje lankėsi ir Ispanijos-Sov. Sąjungos kultūrinių ryšių draugijos dvi atstovės. Jos aplankė Vilnių, Kauną, Rumšiškes, Liaudies ūkio parodą, sporto rūmus, operos ir baletų teatrą, Vilniaus pedagoginį institutą. Numatoma ateinančių rudenį Lietuvoje surengti Ispanijos kultūros dienas, o 1984 Lietuva dalyvausianti "Tarybų Sąjungos dienos" Ispanijoje. Nuopelnai ir čia teks "vyresniajam broliui" rusui.

— Pavergtoje Lietuvoje la-

bai skatinamas mėgėjiškų filmų kūrimas. Gegužės pabaigoje Kėdainių kultūros namuose įvykusiame saviveiklinių filmų festivalyje buvo parodyta 40 filmų juostų, paskirta keli šimtai dovanų, medalių, garbės diplomų. Iš viso esą sukurta per 300 mėgėjiškų filmų. Filmų studijų klubai gerai veikia Vilniuje, Kaune, Kėdainiuose, Raudondvarėje, Panevėžyje.

— Kauno istorijos muziejuje visą birželio mėnesį veikė paroda "Sidabras Lietuvos gyventojų buitėje". Beveik 300 rodimų, atrinktų iš istorijos muziejaus fondų, rodo Lietuvos gyventojų vartotus sidabro dirbinius ir įvairius papuošalus nuo senųjų laikų iki dabarties.

— Aplinkos apsaugos diena buvo minima ir pavergtoje Lietuvoje. Liet. Mokslo Akademijoje iškilmingame posėdyje pritaikyta paskaita skaitė Chemijos ir biologijos mokslų skyriaus sekretorius L. Kairiūkštis.

— Propagandinėje Maskvos dailės parodoje "Šalies jaunystė" buvo išstatyti ir 59 jaunųjų Lietuvos dailininkų kūrinių.

— Tenykštė spauda skelbia, kad šį pavasarį gimnazijų baigiamuosius egzaminus Lietuvoje laikė 50,000 abiturientų.

— Pavergtoje Lietuvoje 10 dienų viešėjo New Yorko raudonieji lietuviai — "Laisvės" laikraščio bendradarbiai ir "Aido" choristai. Vilniuje jie buvo iškilmingai priimti.

— Lietuvos spaudoje paminėta žinomo komunistų veikėjo Zigmo Aleksos-Angariečio (1882-1940) 100 metų gimimo sukaktis. Plačiai rašoma apie jo komunistinę veiklą, apie caro valdžios persekiojimus, apie ištrėmimą į Sibira, bet visai nu-

tylima, kad pačių komunistų Z. Aleksa buvo persekiojamas, kankinamas ir nužudytas. Komunistams patiems gėda savų darbų!

— Gal nuoširdžiausius ryšius Lietuvos muzikai palaiko su Rytų Vokietijos Tiuringijos muzikais. Vokiečiai muzikai lankosi Vilniuje, surengia koncertų, o lietuviai vyksta į Erfurtą ir kitus Tiuringijos miestus koncertuoti. Birželio viduryje vokiečiai buvo pasikvietę komp. Joną Tamulionį ir muzikologę O. Narbutienę. J. Tamulionio kūrinių autorinis vakaras su O. Narbutienės paskaita buvo įjungtas į Tiuringijos muzikos dienų programą.

— Iš laisvojo pasaulio gyvenimą niekinančių autorių pavergtoje Lietuvoje gal pats ryškiausias yra "Tiesos" redaktorius ir žurnalistų sąjungos pirmininkas Albertas Laurinčiukas (g. 1928). Jis kai kurį laiką gyveno Amerikoje kaip sovietinis žurnalistas Jungtinėse Tautose. Dėl to jis jaučiasi pažįstąs kapitalistinio pasaulio negeroves, ir tas negeroves gana tendencingai, šališkai yra atvaizdavęs knygoje "Trečioji dolerio pusė" (1964). Tas tikras ar tik prasimanytas negeroves jis vaizduoja ir dramoje "Praraja", kurią šį pavasarį pastatė Vilniaus akademinis dramos teatras. Veikale vaizduojama karo įvykių persikirta lietuvių šeima. Vyras daktaras atsiduria Amerikoje ir labai išskyla, praturtėja. Tačiau atsikviesta iš Lietuvos žmona negali pritapti prie amerikinio gyvenimo būdo ir ryžtasi grįžti į pavergtą Lietuvą. Materialistinio Amerikos gyvenimo negerovės tendencingai sutirštintos, o socialistinis pavergtos Lietuvos gyvenimas pagražintas. Suprantama, kad A. Laurinčiukas nė neužsimena apie žmogaus nuvertinimą, apie sąžinės laisvės išprievartavimą, net apie buitinius trūkumus ir

gą apie devyniolikto ir dvidešimto amžiaus pabaltiečių sąjūdį Amerikoje, skaitys paskaitą ta pačia tema. Latvių studentas Maris Graudins, kuris ruošia doktoratą De Paul universitete, kalbės tema "Pabaltiečių bendradarbiavimas ateities perspektyvoje". Taip pat programoj dalyvaus vienas iš Amerikos Balso Europos skyriaus pareigūnų, estas Vello Ederma.

Šokiams gros latvių studentų orkestras, kuris dažnai važinėja po visą Ameriką ir groja įvairiomis latvių jaunimo pramogom.

Stovyklos mokesčiai yra \$20 už dieną, arba \$60 už visas keturias dienas. Registracijos lapelius galima gauti pas Vidmantą Rukšį, 305 Arch St., Delran, N.J. 08075, telef. 609 461-3482. Registracija ir mokesčiai siunčiami Vytui Volertui, 406 Leon Ave., Delran, N.J. 08075.

Aušra Gečytė

PABALTĪJO JAUNIMO KONGRESAS

Planai pabaltiečių jaunimo kongresui, kuris įvyks rugpjūčio 19-22, jau eina prie galo. Jo tikslas yra sustiprinti pabaltiečių jaunimo ryšius ir bendrą veiklą. Kongreso vietovė yra estų skautų stovyklavietė Long Island, N.Y., Middle Island miestelyje.

Kongreso dienotvarkė jau sudaryta. Programa suteiks progą susipažinti su ok. Lietuvos, Latvijos, Estijos padėtimis, pabaltiečių veikla išeivijoje, papročiais, kultūra, taip pat ir pasilinksinti bei pasportuoti. Tačiau vietos stovykloje yra labai ribotos, ir yra būtina, kad visi kuo greičiau registruotųsi. Stovyklautojai priimami nuo 18 m. amžiaus, arba nuo 16 m. su tėvų leidimu. Jau yra užsiregistravę latvių ir estų studentų iš Chicago, Toronto, Nebraskos, Washingtono, Delaware ir kitų vietovių. Tikimasi, kad lietuvių skaičius neatsilikis nuo estų ir latvių.

NAUJIEJI ŽURNALAI

(atkelta iš 3 psl.)

detalės, vienas pavarde nepaminėtas dievdirdis su skaptojuoju Kančia rankose. Tik viso pirmojo puslapio Jurgaičių kryžių kalnui gal trūksta ryškumo, kai tuo tarpu kryžių dalį dengianti LKB Kronikos Nr. 12, 1974 m. ištrauka, apie tuos kryžius pasakojanti, perdėm ryški. Bet gal tas neryškumas tyčinis, kad daugiau smalsumo ir dėmesio sutelktus. O kryžių "miško" vaizdas ten tikrai didingas, ypač žinant, kad tai žiauriausias vergijos, baisiausias religijos persekiojimo sąlygose.

Kryžių garbei teksto sudaro jau minėta LKB Kronikos iškarpa, Lietuvoje rašytas S. Ramunės eilėraščių, vėl LKB Kronikos (Nr. 50) iškarpos apie penkis jaunimo pastatytus kryžius bei jų likimą ir kun. Stasio Ylos keleto puslapių referatas "Mūsų liaudies kryžiai". Rašiny suskirstytas į tris dalis: sim-

Iki šiol rengimo komitetas smarkiai dirbo ruošdamas įdomią programą. Kongrese dalyvauti ir paskaitas skaityti yra sutikę eilė pabaltiečių mokslininkų ir veikėjų. Taip pat žada atvykti ir programoje dalyvauti Mildred Patterson, Pabaltijo skyriaus viršininkė valstybės departamente.

Apie disidentus Pabaltiją paskaitą skaitys Vladas Šakalys. Su šia paskaita susijusiame simpoziume dalyvaus Linas Kojelis ir latvių kunigas Maris Kirsons, kuris Madrido konferencijoj perdūrė savo rankas ir sukruvino sovietinę vėliavą.

Dr. Elona Vaišnienė kalbės tema "Bet ar etninės kalbos naudingos Amerikai?" O apie švietimą ir galimybes tobulinti pabaltiečių kalbose, kultūroje ir istorijoj kalbės latvių iš Chicago Antra Šmidchens.

Estų mokslininkas iš Marylando universiteto Tonu Parming, kuris šiuo metu rašo kny-

retais (vienas pieštas, kitas — fotografija) ir trimis M.K. Čiurlonio paveikslų detalėmis. Pateikti šeši jo kūrybos pavyzdžiai, visi eilėraščių: vienas iš 1923 m. ATEITIES, kitas iš to paties žurnalo 1924 m. numerio ir keturi šiuolaikiniai. Tie iš 1923 ir 1924 metų, kad ir primityviai rimuoti (Vakarai — skliautai, žvaigždės — erdvės, upelis — varpelis, sustojau — alsuoju, smilčių — rasų), šiaip skambūs, ritmingi, jaunatviškai nuoširdūs. Tuo laiku ne daug geriau eilėraščių ir paskui į pirmąjį poetus išsipylysių. Gaila, kad redaktorius pagailėjo keleto puslapių V. Alantą reprezentuojančiai kūrybai, pvz. ilgėnei ištraukai iš "Šventaragio", iš kurio kito romano, ar iš kurios jo komedijos.

Toliau puslapius versdami, sutinkame visa buma šypsanių jaunimo Los Angeles mieste auklėtoją Marytę Sandanavičiūtę-Newsom ir jos entuziastišką rašinį "Jaunime matau save pačią..." Paskui trejetas

Telsiuose prieš 40 metų kunigų seminariją baigė 11-toji laida. Šventimai buvo 1942 gegužės 14 Telsių katedroje. Kairėje viršuje iš k. vysk. Justinas Staugaitis, vysk. Vincencas Borisevičius, augziliaras; antroje eilėje — vysk. Pranas Ramanauskas — seminarijos rektorius, prel. Justinas Juodaitis — vicerektorius; apačioje — dvasios vadas prel. Kazimieras Steponis. Seminariją baigė, viršutinėje eilėje iš k. kun. Jonas Daunoras, kun. Adolfas Vainauskas, kun. Vaclovas Kataras, kun. Julius Budrikis; antroje eilėje iš kairės kun. Petras Kairiūnas, kun. Domininkas Skirmantas, kun. Stasys Aleksiejus, kun. Justinas Bertašius, kun. Pranas Kura.

Telsių kunigų seminarija nepriklausomos Lietuvos laikais

TELŠIŲ KUNIGŲ SEMINARIJOS DVYLIKŲ LAIDŲ PRISIMENANT

Formuojant nepriklausomos Lietuvos katalikų Bažnyčios santvarką, iš didžiulės Žemaičių vyskupijos 1926 dalis buvo pavadinta Telsių vyskupija. Pirmasis vyskupas Justinas Staugaitis pasirūpino, kad ir Telsių vyskupija turėtų savo kunigų seminariją. Buvo pastatyti erdvi rūmai, kurių nuotrauka talpinama šalia šio rašinio. Ši seminarija spėjo išleisti tik tryliką laidų, nes 1940 bolševikų rusų buvo uždaryta.

redaktorius klausia, kas būtų, jei Dievas būtų belytis, jei jo siųstasis ne "Jis", ne "Šanus"? O kaip, jeigu Dievas būtų moteris? Kaip ją būtų sutikę Gėrio priešai? Čia redaktoriui atsakyti pasiūta Ginta Remeikytė su štai kokių eilėraščių:

Pasiklausyk Evangelijos pagal Jonę
Kristus buvo Kristė.
Ji gimė Betliejaus karvideje.
Dvyliktais metais Ji su žyniais disputavo.
Vestuvėms Ji iškepė grubios rugių duonos,
kurį išmirė vyne.
Glostydama švelniai, ligonius gydė.
Verkdama į vakarienę sukviėtė brolius ir seseris,
plovē jų kojas ir jas išbučiavo.
Kareiviai ją išžagino ir pririšo išskėstomis kojomis tarp tarp kedrų ties upeliu.
Ji prisikėlė ir pagimdė žmogų.
Girdėjote Viešpaties žodį.
Amen.

Po šios "evangelijos" yra ko pamąstyti. Reikia manyt, kad Gintos Remeikytės fantazija bus mielės ir kitiems studentams išjudinti...

Šiomet 40 metų kunigystės sukaktį švenčia vienuoliktosios laidos kunigai, įšventinti 1942 gegužės 14. Šventimų proga buvo padaryta tradicinė vinjetė su vyskupu, profesorių ir naujųjų kunigų portretais.

Vienuoliktą laidą buvo įšventinti devyni kunigai. Iš jų jau mirė trys. Kun. Adolfas Vainauskas, gimęs 1914 liepos 20, dirbo Nashua, N.H., ir mirė 1969 spalio 18. Kun. Stasys Aleksiejus, gimęs 1916 balandžio 11, dirbo Domingo parapijoj, El Passo vyskupijoj, Texas, mirė 1969 rugpjūčio 11. Tarp mirusių yra kun. Jonas Daunoras, kuris buvo likęs okupuotoj Lietuvoj.

Iš šio kurso draugų dar du yra gyvi pavergtoje Lietuvoje. Kun. Julius Budrikis, gimęs 1912 balandžio 25, dabar yra klebonas trijose parapijose — Pajūraly, Stempliuose ir Tenėnuose. Kun. Domininkas Skirmantas, gimęs 1916 gruodžio 25, dirba kaip klebonas Laukžemy, Kretingos apskr.

Išeivijoj iš šio kurso darbuojasi keturi konfratrai. Kun. Justinas Bertašius, gimęs 1915 kovo 21, klebonauja Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj Winipege, Kanadoj. Kun. Petras Kairiūnas, gimęs 1912 liepos 12, nuo Kanadon atvykimo pradžios dirbo Calgary, Albertos provincijoj, aptarnaudamas lietuvių ir vietinius kanadiečius. Kun. Vaclovas Kataras, gimęs 1916 birželio 27, uoliai dirba Dayton, Ohio, Šv. Kryžiaus lietuvių parapijoj kaip klebonas. Kun. Pranas Kura, gimęs 1915 kovo 7, atvykęs į JAV, dirbo įvairiose parapijose. Dabar yra St. Anna parapijos klebonas Spring Valley, Ill., Peorijos vyskupijoj. — P. Ž.

PHILADELPHIA, PA.

R. Kalantos minėjimas

Šiemet sueina 10 metų nuo didvyriškos Romo Kalantos aukos, išgarsinusios Lietuvos ir lietuvių vardą plačiame pasaulyje.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Philadelphia klubas jau eilę metų labai gražiai pamini R. Kalantos, laisvės kovų simbolio, mirties metines.

Šiais metais minėjimas gegužės 16 pradėtas iškilmingomis pamaldomis Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje. Klubo narės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, pamaldose dalyvavo organizuotai ir su Lietuvos vėliava. Šešios mergytės, taip pat pasipuošusios tautiniais drabužiais, atnešė mišių aukas. Solo giedotoja Zita Štarkaitė ir Gabrielius Mironas. Kun. K. Sakalauskas visą pamokslą pašventė R. Kalantos aukos išryškinimui.

Po sumos parapijos salėj atdarydama minėjimą Sniega Jurskytė tarp kitų gražių minčių pabrėžė, kad "Romo Kalantos auka už tėvynę tebūna įkvėpimu mum visiems ir teneleidžia mum žūti kasdienybėje, neatidavus nors mažos aukos Lietuvai". Romas Kalanta ir kiti okupacijos žuvusieji pagerbti tylos minute. Sugiedota Marija, Marija.

S. Jurskytė pristatė pagrindinę kalbėtoją Gintę Damušytę, Lietuvių Informacijos Centro vicedirektorių iš New Yorko.

G. Damušytė nuosekliai perbėgo visą 19-kos metų Kalantos gyvenimą, kuris liepsnose buvo nutrauktas 1972 gegužės 14. Po jo susidėjimo demonstracijos vyko ne tik Kaune, bet ir kituose miestuose, ypač Panevėžyje. Į tas demonstracijas atvykdavo jaunimo iš kitų Pabaltijų valstybių, Gudijos bei Ukrainos.

G. Damušytė apibūdino Lietuvių Informacijos Centro medžiagos rinkimą apie būklę Lietuvoje, apie lietuvius kitataučių spaudoje, apie surinktomis žiniomis spaudos, radijo ir televizijos aprūpinimą ir kt. Pažymėjo, kad informaciją apie Lietuvą ir lietuvius greičiau panaudoja Amerikos katalikų spauda, negu kiti laikraščiai. Buvo atsižvelgusi nemažai ištraukę iš JAV periodinės spaudos, kurioje yra aprašyti mūsų politiniai kaliniai. Informacinę medžiagą dalyviai galėjo pasiimti su savimi.

Rimas Česonis, 1980 dalyvavęs kaip JAV delegatas Madrido konferencijoje, pabrėžė, kad Lietuvių Informacijos Centras išsivijęs gyvenime vaidina labai

svarbų vaidmenį. Jis, būdamas Madride, palaikė nuolatinis ryšius su centru ir, ištikis reikalui, gaudavo iš jo papildomos medžiagos apie mūsų sąžinės kalinius ir kitus asmenis. Tą medžiagą perduodavo Max M. Kampelman, Amerikos delegacijos pirmininkui. Tai buvo viena iš priežasčių, leidusių paskutinę konferenciją paminėti daug daugiau politinių kalinių, negu ankstesnėse.

Meninė minėjimo daly Karolina Čelėdinaite-Alcorn, žymaus Philadelphia finansininko dukterė, reto muzikinio instrumento — arfos — studijas gilinusi įvairiose vietose, jau 20 metų dėsto šią muzikos šaką gimnazijoj. 1976 ji skambino su orkestru Eucharistiniame kongrese Philadelphiaj, yra koncertavusi keliose valstijose. Ir šia proga ji paskambino eilę nuosirdžių kūrinių, kurie publikos buvo mieliai sutikti. G. Damušytei ir K. Čelėdinaitei įteikta gėlių. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Scena papuošta R. Kalantos paveikslu ir daugybe gėlių.

Balfo važiaus pabaigtuvės

Užbaigus tradicinį Balfo piniginių vajų, darbščioji tos organizacijos valdyba gegužės 2 Šv. Andriejaus parapijos salėj suruošė pietus-koncertą, į kurį po sumos atsilankė apie 100 asmenų, norinčių, kad ir maža dalyte prisidėti prie šalpos darbų.

Pobūvis pradėtas koncertine dalimi. Sol. Ona Šalčiūnienė, nors ir dažnai pas mus pasirodanti, tačiau visada šiltai priimama, atliko tris dainas: Plaukia antelė — liaud. daina, muz. K.V. Banaičio, Dukružėlė — žod. K. Binkio, muz. K.V. Sarpaliaus ir Ugdė motušė — liaud. daina, muz. J. Žilėvičiaus. Dainom gražiai nuskambėjus, sol. susilaukė gausių katučių. Talentingoji pianistė Birutė Šnipaitė paskambino Schuberto Impromptu in E. Po to O. Šalčiūnienės ir Bronės Volertienės duetai: Ten gintarėliai — žod. L. Žitkevičiaus, muz. P. Matekūno, Geismai ir svajonės — žod. R. Prakeiktojo, muz. Miko Petrausko. Dainas pianinu palydėjo B. Šnipaitė. Regina Raubertaitė, Balfo direktorė, padėkos ženklą programos išpildytojoms prisegė po raudoną rožę. Ji taip pat buvo meninės dalies vadovė. Pobūvio rengėjai dainininkėms ir pianistėms yra giliai dėkingi, nes jos ir užtarnautą hororą paaukojo vargšų reikalui.

Feliksas Andriūnas, antrasis Balfo direktorius (šias pareigas jis jau eina dešimtį metų) ir skyriaus pirmininkas, reikšdamas padėką už išpūdingai atliktą programą, pasidžiaugė, kad mūsų kolonijos žmonės yra jautrūs nelaimėn patekusiems ir nuosirdžiai aukoja. Balfas važiaus metu surinko per 2,000 dol. Užbaigtųjų renginys davė pelno 300 dol. su viršum.

Kun. Jurgiu Degučiu, Šv. Andriejaus parapijos klebonui, sukalbėjus maldą, prasidėjo vakšės, kuriom valgius pagamino Kostas Puznikas su žmona ir sūnumi. Prie stalų patarnavo būrys grakščių tartininkių. Apie 10 ponių prikepė visokių skanumynų. Balfo valdyba reiškia nuosirdžių padėką visiems, bet kuo prisidėjusiems prie pietų paruošimo.

Buvo pravesta sudovanotų fantų loterija, kurioje dominavo dail. Adalberto Staneikos vertinga kompozicija, minėtam reikalui skirta F. Andriūno. Kultūringai praleista popietė dalyviams suteikė gana daug džiaugsmo.

Malonu paminėti ir Snieguolę Juskytę, gausiai aukojančią įvairiems lietuviškiems reikalams, taip pat giliai įsijungusią į šalpos darbus. Ji jau šešti metai vadovauja Vasario 16-tos gimnazijai remti būreliui. Per tą laiką per Balfo gimnazijai pasiuntė 3,557 dol. Šiuo metu būrelis turi 34 narius, kurie praėjusiais metais suaukojo 564 dol. Aukų rinkimo darbas yra sunkus ir reikalauja daug kantrybės, o kartais ir nervų įtampos. Vadovė yra labai dėkinga aukojusiems praecytyje ir dabar.

B. V.

HOT SPRINGS, ARK.

Paminklo pašventinimas

Lietuvių kapinių sekcijoj, Crestview Memorial Park vietoj, netoli Hot Springs, Ark. miesto gegužės 30 vyko bendro paminklo šventinimas.

Paminklo šventinimo iškilmes tvarkė Lietuvių kapinių įsteigimo ir bendro paminklo pastatymo iniciatorius Lietuvių kapinių koordinacinio komiteto pirmininkas prof. T. Dambrauskas. Atidaręs iškilmes, jis pirmiausia anglų kalba padėkojo Memorial Park "Growth Properties, Inc." korporacijai už sutikimą įkurti atskiros sekcijos Lietuvių kapinėlį, kurioj bus laidojami tik lietuvių kilmės asmenys. Jis taip pat pabrėžė, kad šio paminklo tikslas yra: įamžinti Lietuvos vardą ir priminti praeiviams, kad ten toli, už jūrų marių, prie gražaus Baltijos kranto yra rusų bolševikų pavergtas, kenčiantis Lietuva; pagerbti ir prisiminti čia, pasirinkusius amžino poilsio vietą ir prisiminti bolševikų aukas Sibire, Lietuvos miškuose ir kitur pasauly žuvusius tuos lietuvius, kurie neturėjo galimybių palikti pėdsakų, kad jie kada nors gyveno ir žuvo visų apieisti ir vieniši.

Kun. P. Patlaba ir kun. J. Burkus buvo pakviesti pašventinti paminklo. Kun. P. Patlaba, pašventinęs paminklą, tarė progai pritaikytą jautrų žodį ir paprašė Hot Springs Moterų Seklyčios giesmininkės, vadovaujamos L. Gudelienės, sugiedoti "Marija, Marija".

Buvo perskaitytas paminklo pašventinimo akto nuorašas (su aukotojų sąrašu), kurio originalas yra įmūrytas paminklo pamate. Po to visų lietuvių organizacijų vardu prie paminklo buvo padėtas vainikas. Vainiką nešė naujasis LB apylinkės pirm. V. Artmonas ir Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus pirm. P. Maldeikis, palydimi L.R. Katalikų Brolijos pirm. P. Balčiūno ir Moterų Seklyčios atstovės L. Kazienės, taip pat ir LAS skyriaus pirm. A. Bertulio ir Balfo įgaliotinio V. Tamošaičio. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Prof. Dambrauskas vėl prabilo, prisimindamas Lietuvos himno autoriaus dr. V. Kudirkos viename iš jo eilėraščių žmonijai ir lietuvių tautai paliktą testamentinį sakinį: "Kad nesupyltum ir neitum į kapą be likusio ženklų, jog žmogumi buvęs". Anot jo, maža Hot Springs lietuvių kolonija pagal savo pajėgas dalį dr. V. Kudirkos testamentą šiandien jau įvykdė. Mes nesupelijom, ir neuveisim į kapą be likusio ženklų, kad kultūringais žmonėmis ir lietuvišiais esam buvę. Kalbėtojas toliau priminė ką tik girdėtus Lietuvos himno žodžius "Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse" ir "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi", linkėjo vienybės lietuviškame darbe, pabrėždamas, kad, jeigu mes sugebėsime įvykdyti ir tuos Lietuvos himno žodžius, būsim išlaikę egzaminus prieš lietuvių tautą ir ateinančias lietuvių kar-

Hot Springs, Ark., Moterų seklyčios atstovės prie lietuvių kapinių pašventinto paminklo. Iš k. L. Tamošaitienė, O. Tamošauskienė, L. Gudelienė, K. Sadauskienė ir D. Vilimienė. Sėdi iš k. L. Kazienė ir K. Rožėnienė.

tas. Tai yra svarbus lietuvių išsivijęs uždavinys.

Iškilmės buvo baigtos daina "Lietuva brangi". Žmonės skirstėsi jausdami garbingai atlikę lietuviu pareigas ir su liudėsiu širdyse, kad teks palikti čia amžinam poilsiui, nors ir gar-

bingoj, bet svetimoj žemėj, ir ne ten, tėvų ir protėvių kapuose, prie artimųjų.

Pašventinto bendro paminklo projektą sukūrė J. Kiburasis. Vainiką ir gėles prie paminklo parūpino Moterų Seklyčia.

L. P. G.

PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ DIENA

Pennsylvanijos Lietuvių diena, šiemet švenčiama jau 68-tą kartą, vyks rugpjūčio 15, sekmadienį, Lakewood Parke, Barnesville, Pa.

Lietuvių dienos išvakarėse, rugpjūčio 14, šeštadienį, vyks banketas Annunciation salėj, Frackville, Pa. Pelnas bus skiriamas Lietuvių Kultūros Centru ir muziejui, kuris Frackville bus dedikuotas rugsėjo mėnesį.

Šių metų iškilnių rengimo komiteto pirmininkas yra Edmundas Carlitus, vicepirm. William Cebulskis, sekr. Anne Carlitus, išd. Helen Chesko, dvasios vadas kun. Algimantas Bartkus. Banketo pirmininkas bus Juozas Yezulinas.

BALTIMORE, MD.

Dr. Stasys Ankudas, lietuvių tarpe gerai žinomas ir populiarus gydytojas, išgulejęs Johns Hopkins ligoninėje ketelį savaitę, sveiksta savo namuose.

Šv. Vardo draugijos nariai liepos 6 kartu su kun. A. Dranginiu tarėsi dėl Šv. Alfonso klebonijos ir mokyklos remontų. Lietuvių Posto 154 legionieriai ir jų padėjėjos dalyvavo Amerikos Legionierių organizacijos Marylando valstijos seime Ocean City, Marylande, liepos 13-16. Iškilmingame paradede Lietuvių Postas žygiavo su savo ir su Lietuvos vėliava.

Anelė Miliauskienė, pirmosios kartos lietuvė, liepos 11 atšventė 90 metų amžiaus sukaktį. Jos sūnus Rolandas ir jo žmona Eileen suruošė jai netikėtą pobūvį, kuriame dalyvavo jos pažįstami, sūnūs ir dukra su šeimomis.

Jonas Obelinis

MAIRONIO MINĖJIMAS WORCESTERY

Pirmieji Worcesterio lietuviai emigrantai 1919 įsigijo Shrewsbury miestely, prie gražaus Quinsigamond ežero, nemažą žemės plotą ir jį pavadino Maironio Parku.

Dabartinė Lietuvių Labdaros Maironio Parko draugijos vadovybė savo patronui ir didžiajam lietuvių poetui Maironiui — Mačiuliui rugpjūčio 1, šį sekmadienį, ruošia jau 50 metų mirties sukakties progą minėjimą — akademią.

11:30 val. ryto mišios apatinė Maironio Parko salėj. Mišias aukos Providence, R.I., lietuvių parapijos klebonas kun. dr. V. Cukuras. Mišių metu giedos Worcesterio Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas muz. Zigmo Snarskio. Var-

gonais palydės Olga Keršytė.

12:30 val. bus šventinamas Maironio portretas.

Po pietų minėjimas — akademijs, kurioj pagrindinis kalbėtojas bus Worcesterio Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Antanas Miciūnas.

Maironio Parko vadovybė kviečia narius ir svečius ne tik į Worcesterio, bet ir apylinkių gausiai dalyvauti. Prašoma bi-lietuis įsigyti iš anksto. Jie gausiami pas valdybos narius ir Maironio Parke.

Savo vaikams, kurie balgia mokslus ir išsiekia dirbti kitus miestus, užprenumeruokime Darbininką. Tai bus jlems geriausia dovana.

IŠ VISUR

— Prel. Liudvikas Mendelis, Baltimorės lietuvių Šv. Alfonso parapijos klebonas emeritas mirė liepos 15. Kitame Darbininko numery apie jį bus išsamus straipsnis.

— Europos lietuviškųjų studijų savaitė šiais metais įvyks rugpjūčio 15-21 Anglijoj, prie Londono, toj pačioj vietoj, kur 1979 buvo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykla. Šios savaitės metu bus Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkų ir jų valdybų narių suvažiavimas, kuriame dalyvaus ir PLB pirm. Vytautas Kamantas.

— Pabaltiečių jaunimo kongrese, kuris įvyks rugpjūčio 19-22 Long Island, N.Y., paskaitą skaitys estas Vello Ederma, vienas iš Europos skyriaus pareigūnų Amerikos Balse.

— Tėviškės Žiburiai, Toronte išsivijęs lietuvių savitraštis, atostogaus dvi savaites. Neišeis rugpjūčio 12 ir 19 d. numeriai.

— Pabaltiečių jaunimo kongrese, kuris įvyks rugpjūčio 19-22, paskaitą skaitys latvių studentas doktorantas Maris Graudins. Jo tema "Pabaltiečių bendradarbiavimas ateities perspektyvoje".

— Latvių žurnalas "Treji Varti", skirtas literatūros ir Pabaltijoj tautų kultūros temom, nr. 85, skyrįje "Lietuvių ir estų kultūra", išspausdino laureato Jurgio Gliaudos novelę "Lepnums" (Išdidumas) ir du estų poeto Aleksei Rannit eilėraščius. Prie kūrinių pridėtos kūrėbinės autorių biografijos, J. Gliaudos nuotrauka ir Tallino vaizdo grafika.

— Tonu Parming, estų mokslininkas iš Marylando universiteto, šiuo metu rašas knygą apie devyniolikto ir dvidešimto amžiaus pabaltiečių sąjūdį Amerikoje, skaitys paskaitą ta pačia tema per Pabaltiečių jaunimo kongresą rugpjūčio 19-22 Long Island, N.Y. Dėl informacijų kreiptis pas Vidmantą Rukšį, 305 Arch St., Delran, N.J. 08075. Telef. 609 461-3482.

— Pabaltiečių jaunimo kongreso rengimo komitete lietuviams atstovauja Philadelphia Jaujimo Sąjungos skyriaus nariai. Registraciją praveda Vidmantas Rukšys ir Vytautas Volertas Jr. Informaciją tvarko Aušra Gečytė.

— Mokytojų studijų savaitė, kuri rugpjūčio 1-8 vyks Dainavos stovyklavietėj, meninės dalies vadovu bus muz. Stasys Sližys. Jis vadovaus dainavimo pamokom ir skaitys paskaitą.

— Dr. Marija Gimbutienė iš Californijos atvyksta į IX Lituanistikos seminarą Ohio valstijoje dėstyti kursą apie lietuvių proistorę ir mitologiją. Seminaras vyks rugpjūčio 8-22. Rengia PLJS Ryšių centras.

— Lietuvos vyčių metinis suvažiavimas šiemet įvyks rugpjūčio 5-8 Clevelande, Harley viešbuty.

— Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas, posėdžiavęs liepos 5-8 St. Petersburg Beach, Fla., patvirtino naujai išrinktą Pildomąją tarybą: prez. Povilą P. Dargį, viceprez. Aleksandrą Čapliką, sekr. Genovaitę Meilūnienę, išd. Eufrozina Mikužytė, išd. globėjas Kristiną Austin bei Josefina Mileritę, dr. kvotėją Vytautą P. Dargį. Seime dalyvavo 64 atstovai.

— Vytautas Jokūbaitis, XXXII-jų Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių organizacinio komiteto pirmininkas, komiteto vardu atsiuntė Darbininkui 25 dol. auką su padėka už parodytą talką. Ačiū už įvertinimą.

— Solistė Violeta Rakauskaitė atliks meninę programą Vilniaus paviljone Winnipege tautybių savaitėj — folkloramoje rugpjūčio 8-15.

Philadelphia Balfos koncerte gegužės 2 Šv. Andriejaus parapijos salėj programą atlieka solistė O. Šalčiūnienė. Nuotr. V. Suopio

Philadelphia Balfos koncerte Šv. Andriejaus parapijos salėj iš k. V. Šalčiūnas, F. Andriūnas, pianistė B. Šnipaitė, solistės O. Šalčiūnienė ir B. Volertienė. Nuotr. V. Suopio

Pavergtų tautų savaitė ir mūsų uždaviniai

Tokia tema sudarė Laisvės Varpo liepos 18 d. programos pagrindinę mintį. Ją plačiai dėstė lietuviškai programos vedėjas P. Višinis, o angliškai — Birutė Duobaitė-Silvia. Ji dėstė, kad pavergtųjų tautų savaitė yra labai gera proga pavergtųjų tautų reikalais sudominti plačiąją amerikiečių visuomenę. Praėjus 23 metams nuo pirmosios pavergtųjų tautų savaitės paskelbimo, kurią paskelbė prezidentas Eisenhoweris, tai dar nepadaryta. Prezidento ir atskirų gubernatorių skelbiamos proklamacijos šia proga žinomos tik pavergtųjų tautų atstovams, bet ne plačiai amerikiečių visuomenei. Jų neskelbia amerikiečių spauda, televizija ir radijas. Kad idėja virstų konkrečiais darbais, būtina reikia, kad tuo pirmoje eilėje rūpintųsi pavergtųjų tautų atstovai.

Darius ir Girėnas — IDEALIZMO PAVYZDYS

Minėdamas Dariaus ir Girėno skrydžio 49 metų sukaktį, Laisvės Varpo vedėjas P. Višinis ryškino ne tik to žygio reikšmę ano meto aviacijos sąlygo-

ELIZABETH, N.J.

Iš LB veiklos

LB N.J. apygardos valdyba, susitarusi su ją sudarančių LB apylinkių atstovais, nusprendė paminėti JAV LB 30 metų ir apygardos suorganizuotos tautinių šokių grupės "Liepsna" 10 metų veiklos sukaktis spalio 30, šeštadienį, Švč. Trejybės parapijos salėje, Newark, bendru renginiu, nes, sumažėjus lietuvių skaičiui, atskirų minėjimų su rengti pasidarė beveik neįmanoma. Minėjimo meninei programai atlikti buvo pakviesta kaimyniniam New Yorke susikūrus menone vienetas Jinai ir trys gintarai, su savo dainų ir šokių muzikos programom pasiekęs net tolimos Californijos lietuvių kolonijas, ir vietinė tautinių šokių grupė Liepsna, savo graškščiai atliekamais šokiais daug kartų džiuginusi savąją ir amerikiečių visuomenę.

J. Daugirdo vadovaujamas menone vienetas Jinai ir trys gintarai atliks ne tik dalį meninės programos, bet gros ir šokiams, kurie vyks programai pasibaigus. Sukaktuvinį žodį pasakys LB Newarko apylinkės ir kitų organizacijų uolus veikėjas Kazys Trečiokas.

Minėjimo dalyviai bus pavaišinti karšta vakariene. Veiks ir įvairių gėrimų bufetas.

Organizacijos ir atskiri asmenys prašomi atsižvelgti į šį svarbų minėjimą ir tą dieną nerengti savo viešų ar privačių renginių.

K. J.

mis, bet ypač kėlė jo vykdytojų idealizmą, be kurio neįmanomas joks svarbesnis lietuviškas darbas. Todėl reikšmingiausias paminklas tiems mūsų didvyriams — tai ugdymas idealizmo, kurį mūsųose vis labiau užgožia pragmatizmas, atremtas į naudos ir malonumų ieškojimą. Visi turime reikalauti, kad jų skrydžio 50 metų sukakties proga būtų išleistas specialus pašto ženklas. Visi turime susirūpinti šiuo reikalu ir kreiptis į paštų žinybos vadovybę.

Tautodailės Institutas

Bostono Lietuvių Tautodailės Institutas atšventė savo 4 metų veiklą. Šiuo metu naują vadybą sudaro: Gintaras Čepas, Gema Duobaitė-Phillips, Dana Eikiniene, Laimutė Švarcaitė-Kormos (pirmininkė) ir Genė

(nukelta į 7 psl.)

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Višinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON, MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5 val. popiet. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

— D. Anthony Petkeliš paskirtas Fairchild Control System bendrovės Manhattan Beach, Calif., prezidentu. Firma gamina dalis aviacijai ir erdvės tyrinėjimo aparatūrai. Į bendrovės prezidentus Petkeliš pakeltas iš generalinio vedėjo posto. Anksčiau jis 19 metų dirbo Rockwell International firmoje. Inž. D.A. Petkeliš gimė Lietuvoje, į JAV emigravo 1949 ir vėliau baigė Tufts universitetą prie Bostono.

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Lauksiu tavęs ateinančiam. Montrealio vyrų okteto įdainuota 17 lietuviškų kūrinių. Kaina 10 dol. Persiuntimas 1 dol. Gaunama Darbininke.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

JŪRA STRIMAITYTĖ, Iletuvė advokatė, STRIMAITIS & KEHOE, 31 Exchange Street, Lynn, Massachusetts, Tel. 617 598-0800. Turime ofisą ir Bostone priimti klientus. Mūsų sritys yra apdraudus bylos, workers' compensation ir testamentų sudarymas.

Įvairius spaudos darbus atlieka Iletuvių pranciškonų spaustuė Brooklyne. Atleka švariai, gražiai ir sąžiningai. Skambinti — 212 827-1350.

DABARTINĖJE LENKIOJE

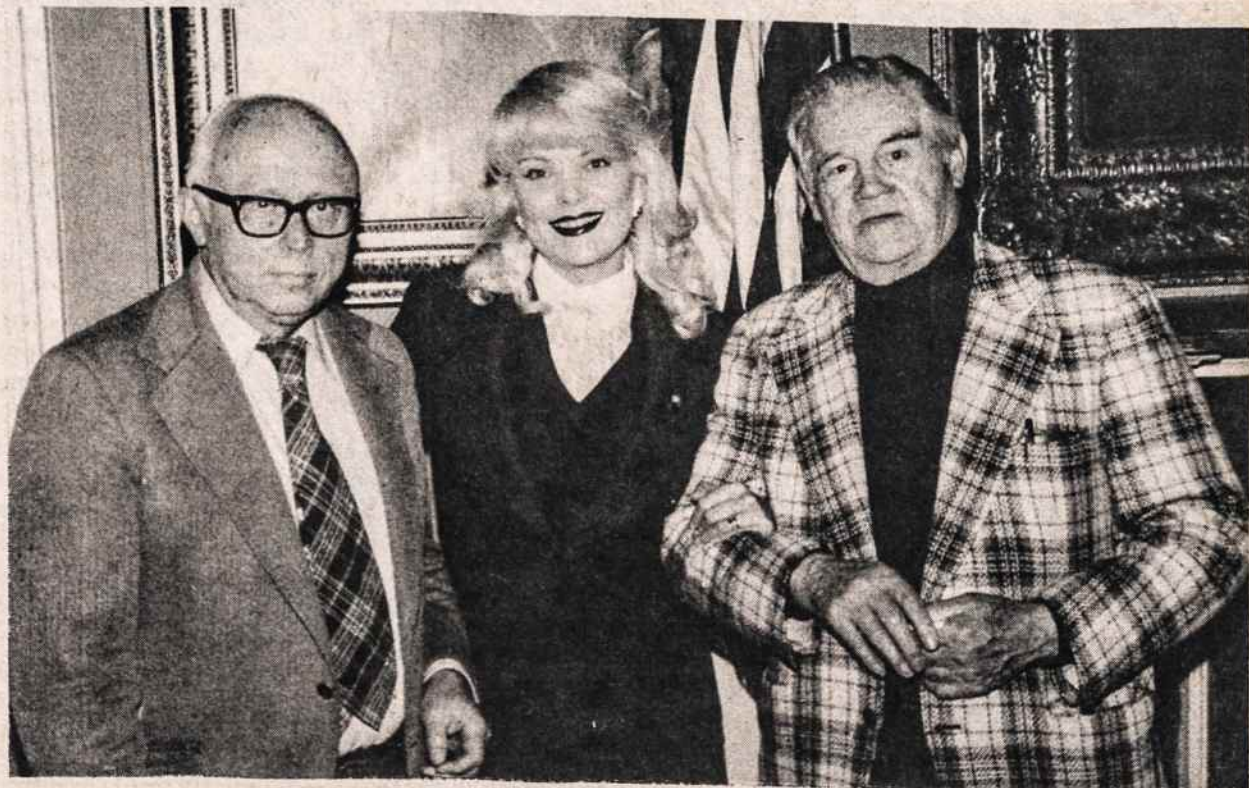
IR JOM ATĖJO SUNKIOS DIENOS

Gautomis iš Lenkijos žinomis — laisvos profesijos moterys labai nuliūdo dėl įvestų sankcijų. Jos net nuobodžiauja, nes nutruko ryšiai su tais kraštais, kurie turi stiprią dolerinę valiūtą.

Iki šiol tos Korinto Dukterys gyvena neblogai. Nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens jos žydėte žydėjo Gdanskio, Gdynės ir Ščecino uostuose. Žiemos sezonui persikeldavo į garsų žiemos kurortą Zakopane.

Įvedus karo stovį, iš oostų pasitraukė visi turtingieji laivai. Nebėra linsmų dosnių jūreivių. Naktinis gyvenimas visai išnyko. Zakapanės kurorte per šį žiemos sezoną neatvyko nė vienas turistas iš kapitalistinių kraštų.

Tad nieko stebėtino, kad tos Korinto dukterys yra nepatenkintos, generolų įvestais suvaržymais. Nustojo gerų pajamų, dar jų "sunkiai" uždirbtus pinigus užšaldė bankuose.

Du lietuviai fotografai — Wallace Rodgers (k.) ir Charlie Binkins (d.) su TV aktoze lietuvaitė Ann Jillian prie New Yorke miesto rotušės. Nuotr. Joseph Scordo

New Yorke Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimo dalyviai dr. B. Jankausko namuose Fort Salonga, N.Y. gegužės 23. Du sėdintieji iš kairės: šeimininkas dr. B. Jankauskas ir draugijos pirmininkas ir paskaitininkas dr. V. Avižonis

Lietuviai gydytojai tarėsi New Yorke

New Yorke Lietuvių gydytojų draugijos valdyba sukvietė draugijos narių, išsibarsčiusių visose Rytinio pakraščio valstijose, susirinkimą. Jis vyko dr. B. Jankausko gražioj rezidencijoj Fort Salonga gegužės 23. Gal dėl lietingo oro nebuvo gausus.

Susirinkimui vadovavo dr. V. Avižonis. Atsistojimu ir susikauptu pagerbui mirusius draugijos narius, jis pranešė apie praėjusį rudenį Chicagoj įvykusių sėkmingą Pasaulio lietuvių gydytojų suvažiavimą ir jo nutarimus. Jame dalyvavo ir aktyviai reikišė šios draugijos trys nariai. Pranešimą papildė dr. J. Kriaučiūnas, paminėdamas apie suvažiavime įvykusį simpoziumą ir jo nutarimus, ypač liečiančius ryšius su Lietuvos gydytojais, skatinančius jiems visokeriopai padėti, bet tik asmeniškai, neorganizuotai.

Pranešta, kad Ohio lietuviai gydytojai priėmė rezoliuciją, reikalaujančią lietuvių gydytojų suvažiavimuose paskaitas skaityti lietuvių kalba, nes turim pakankamai lietuvių gydytojų mokslininkų. Šio susirinkimo dalyviai savo nutarimu tą rezoliuciją parėmė. Kita rezoliucija, smerkianti Lietuvoj lietuvių rezistentų priverstinį "gydymą" psichiatrinėse ligoninėse, taip pat priimta ir pasiūsta Amerikos gydytojų sąjungai, prašant ją tuo reikalu paramos.

Susirinkusių pageidavimu ši draugija, kaip vienetas, tampa

Kultūros Židinio rėmėju, įnešdama tuoj pat 200 dol. ir po to kas metai mokėdama nario mokesčių. Iškeltas prof. dr. P. Gudavičiaus palaikų perkėlimo reikalas, bet apie tai bus tariama si velionio palikuoniais.

Susirinkimui sekretoriavo dr. L. Giedraitienė. Ji pranešė ir kasos stovį, pasidžiaugdama, kad nariai susimoka nario mokesčių ir remia Medicinos leidimą. Susirinkusieji, pasirašę, pasiuntė užuojautos kortelę neseniai mirusio dr. V. Damijonaičio našlei. Kitą, sveikinimo, kortelę pasiuntė dr. V. Ingelevičiui, jau pora metų peršokusiam 90 m. amžiaus, o dr. A. Matukui, einančiam 88-tus amžiaus metus, sveikinimą žodžiu nuveš dr. Kriaučiūnas.

Dr. V. Avižonis skaitė paskaitą apie glaukomą. Labai vaizdžiai, nors ir suglaustai, pateikė žinių apie ligos praktišką diagnozavimą ir gydymą bei operacijos reikalingumą.

Pasibaigus oficialiai daliai, vyko šeiminių paruoštos vaisės dalyvavusiem gydytojams ir svečiam, iš viso daugiau kaip 20 asmenų.

Dr. Jankauskas ir šeima gyvena labai gražioj aplinkoj, aplink namus daug medžių, gėlių ir žalumynų, tik lietus neleido pasižvalgyti ir pasigėrėti.

J. Kr.

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1982

16 DIENŲ EKSKURSIJOS

rugsėjo 15-30 \$1,599
gruodžio 21-sausio 4 \$1,549
Kelonėj: Varšuvoj 2, Vilniuj 6, Rygoj 4, Frankfurte 1.

11 DIENŲ EKSKURSIJOS

rugpiūčio 18-28 \$1,229
rugsėjo 1-11 \$1,229
Kelonėj: Varšuvoj 2, Vilniuj 6, Frankfurte 1

liepos 22-31 \$1,289
spalio 7-16 \$1,199
Kelonėj: Maskvoj 1, Vilniuj 6, Leningrade 2

Ekskursijų kainos bazuojamos pagal lėktuvų kainas su Lufthansa iš Bostono ir New Yorke arba Finnair iš New Yorke. Visos mūsų ekskursijos yra palydimos prityrusių palydovų iš mūsų įstaigos. Vietų skaičius ribotas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
617 969-1190

Daromi giminių iškvietimo dokumentai

DABAR KASOS KREDITO UNIJOJ:

9% palūkanų už paprastas taupomąsias sąskaitas.

12% už Share Certificates 500 dol. sumomis.

MONEY MARKET Certifikatų procentai už 5,000 ir 10,000 dolerių indėlius 6 mėnesiam. "ALL — SAVERS" Certifikatai 1 metams su laisvomis nuo mokesčių palūkanomis.

Laisvi nuo mokesčių IRA pensijų fondo indėliai su **15%** palūkanom. Paskolos — Namų pirkimo "mortgiciai" — Čekių iškeltimai — Pensijos čekių indėliai ir t.t.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Telefonas: (212) 441-6799
Darbo valandos: nuo 9 iki 9 kasdien; penktadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. ir šeštadieniais nuo 9 iki 1 val. p.p.
Patarnavimas lietuvių ir anglų kalbomis.
Visi indėliai apdrausti iki 100.000 dol.

ATTENTION SERIOUS JOB SEEKERS!

Would you like to set your own hours with practically no limit on earnings and have vacations as desired? If so, then why not conveniently work with us sorting/bundling mail. Receive work and payments by mail. Start immediately! For information, a self-addressed, stamped envelope assures a prompt reply.

Mail Marketing Services, P.O. Box 2590, Ocala, Florida 32678

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu apłanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė
Numeris, gatvė
Miestas, valstija, Zip

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

BALTINUKAI — T SHIRTS su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikams (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiem (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

**A.A.
JONUI PAKALKAI**

mirus, žmonai Aleksandrai, dukrai Rimai Čerkeliūnienei su šeima ir visiems giminėms reiškiam gilią užuojautą liūdesio valandoje.

*LB Queens apylinkės valdyba
ir nariai*

**A. A.
JUOZUI MĒLYNIUI**

mirus, dukterį Danutę, sūnų Juozą ir jų šeimas giliai užjaučia

*Ona Jasaitienė
Nijolė Jasaitytė
Ina ir Tadas Jasaičiai
Felė ir Algis Jasaičiai*

Mirus brangiai motinai

**A. A.
ALEKSANDRAI MIKLAŠEVIČIENEI,**

jos sūnų Henriką Miklą su šeima nuoširdžiai užjaučia

*Eufemija Cibienė
Marija ir Vacius Butkiai
Kostė Carbauskienė
Ignas Kazlauskas
Anelė ir Petras Povilaičiai*

**A. A.
TOMUI NARUŠEVIČIUI**

iškėlavus amžinybėn, jo dukrai Birutei Labutienei su vyru Vytautu, jų sūnams Sauliui ir Rimui su žmona Rūta, giminėms ir artimiesiems reiškiam nuoširdžią užuojautą.

*M.V. Ambrulaitis
A. Pečenkis
J.B. Čepukai
A.K. Žukauskai
A.V. Baltučiai
E.M. Lukai
A.H. Schubertai
G.V. Beleckai
S.H. Kačinskai
S.K. Aleksandravičiai
J. Zoruba*

*A. Pileckas
O.V. Mamaičiai
V.H. Zitikai
O.J. Zubavičiai
B. Matuzas
E.M. Milukai
S.R. Estkai
V.A. Rumšai
K.J. Strazdai
E. Putvytė*

Sunny Hills, Fla.

PADĖKA

Prelatui Liudvikui Mendeliui, S.T.D., LL.D., bei kunigui Jonui Mendeliui mirus, gilaus liūdesio paliesta visa šeima nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie kun. Jono mirties liepos 6 arba prelado mirties liepos 15 atveju, savo dalyvavimu laidotuvių mišiose, maldose, taip pat mišiomis, maldomis, žodžiu, raštu, aukomis rapsuotiesiems, arba bet koku būdu pagerbė mirusiuosius ir palengvino mūsų liūdesio valandą. Ypatinga padėka priklauso Baltimorės Šv. Alfonso lietuviškos parapijos klebonui kun. Antanui Dranginiui už jo vadovavimą ir iškilmingų laidotuvių sutvarkymą.

PADĖKA

1982 birželio 21 mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas

**A. A.
JUOZAS MĒLYNIS.**

Palaidotas birželio 24 iš Kearny, N.J., Sopulingosios Dievo Motinos lietuvių bažnyčios Šv. Kryžiaus kapinėse, N. Arlington, N.J.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už lankymą ligoninėje bei už gausų dalyvavimą šermentyse, bažnyčioje ir laidotuvėse. Taip pat dėkojame už užprašytas mišias, gražias gėles, išreikštas užuojautas ir atminimui skirtas aukas.

Ypatingai dėkojame klebonui kun. D. Pociui, prel. J. Scharnui ir Tėvui dr. V. Gidžiūnui OFM, už mišias, jautrius atsisveikinimo žodžius ir palydėjimą į kapines. Nuoširdi padėka solistei A. Klaušaitėi už gražų giedojimą bažnyčioje, Shaw-Buyus įstaigai už laidotuvių rūpestį ir Kearny Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centru (L.C.C.C.) už patarnavimą per pusryčius.

*Nuliūdime likę: žmona Marija,
sūnus Juozas ir duktė Dana Bilėnienė su šeimomis*

**MIRĖ JONAS
PAKALKA**

Liepos 26 ankštų rytą ligoninėje mirė Jonas Pakalka, gyvenęs Woodhavene, N.Y. Liko žmona Aleksandra, dukra Rima Čerkeliūnienė su šeima.

Velionis buvo gimęs 1894 sausio 18 Kudirkos Naumiesty. Baigęs pradžios mokyklą, porą metų tarnavo vietinėje vartotojų bendrovėje Diege, vėliau tėvui talkino prie statybos darbų.

Pirmasis pasaulinis karas 1915 išbloškė iš namų. Po metų iš Rybinsko persikėlė į Petrapilį. Dirbo centriniame komitete pabėgėliams šelpti ir mokėsi bendro lavinimo kursuose.

Iš Rusijos į Lietuvą grįžo 1918 birželio mėnesį. Buvo išrinktas Kudirkos Naumiesčio burmistru. 1919 persikėlė į Kauną ir talkino A. Sutkui organizuoti tautos teatrą. 1920 socialdemokratų sąrašui buvo išrinktas į seimą. 1920 metų rudenį įsijungė į Paramos kooperatyvą ir jame dirbo kaip valdybos pirmininkas ir direktorius — reikalų vedėjas iki sovietinės okupacijos 1940. Per tą laiką jis Paramą išugdė į didelę kooperatyvinę įmonę. Taip pat jis dalyvavo Kooperacijos banko organizavime, draudimo sąjungos Kooperacija, Lietkiio organizavime ir kitame kooperatiniame gyvenime.

1944 pasitraukė iš Lietuvos. Gyveno Vakarų Vokietijoje, į Ameriką atvyko 1949 ir apsigyveno Brooklyne.

Priklausė prie LSDP (socialdemokratų delegatūros užsienyje), partijai atstovavo Vlike, buvo finansų komisijos narys.

New Yorko lietuviai prisimena jį kaip malonų, visada geros nuotaikos žmogų, visada besišypsantį, jautriai besirūpinantį lietuviškuoju gyvenimu ir lietuviška visuomenine veikla.

Pereitų metų iškilioji Naujosios Anglijos lietuvaite Joana Ronukaitis (vidury) įteiks taurę ir kitas dovanas naujai išrinktai šių metų iškiliajai lietuvaitei. Iškilmės vyks Minkų pikniko metu rugpjūčio 8 Romuvos parke, Brocktone. Kairėj antroji gražuolė Suzane Gailius. Dešinėj 1980 metų iškilioji lietuvaite Sandy Gailius.

BOSTON, MASS.

(atkelta iš 6 psl.)

Treininė.

Spalio 2-3 pramatoma G. Popelienės turimų tautodailės darbų paroda.

Minkų gegužinė

Kaip pereiname Darbininko numerįje plačiai buvo rašyta, Stepono ir Valentino Minkų 48 metų sukaktuvinis piknikas — gegužinė vyks rugpjūčio 8 Romuvos Parke, Brocktone. Programa prasidės 4 val. popiet su graikų šokėjais Kariatidės.

Komitetą iškiliajai lietuvaitei rinkti, geriausiems šokėjams atrinkti sudaro K. Ona Ivaškienė, Elena Valiukonienė, Henrikas Čepas, Gintaras Subatis ir Klaudijus Šakenis.

Bus daug įvairių dovanų ir

laimėjimų.

Autobusas nuo S.B. Lietuvių Piliečių klubo išvyksta 1:30 val. popiet. Kelionės kaina į pikniką ir atgal 4 dol. Rezervacijas priima V. Minkienė. Jos telef. 268-0489.

**BOSTONO PARENGIMŲ
KALENDORIUS**

Minkų radijo valandėlės gegužinė įvyks rugpjūčio 8, sekmadienį, Romuvos Parke Brocktone.

Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas tradicinis

balius įvyks rugsėjo 25 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

JAV LB 30 metų veiklos sukaktį spalio 2 Lantana restorane, Randolph, Mass., rengia LB Bostono apygarda.

Tautodailės darbų parodą ir pardavimą spalio 2-3 rengia Bostono L.T.I. skyrius.

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 10 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 21 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

“Amber Holidays”

**1982 M. EKSKURSIJOS
Į LIETUVĄ**

iš Bostono/New Yorko

MASKVA/VILNIUS:

rugpjūčio 4 — \$1135.00
rugpjūčio 18 — \$1350.00
(su Ryga)
rugsėjo 6 — \$1171.00
rugsėjo 15 — \$1045.00
rugsėjo 27 — \$1082.00
spalio 6 — \$ 995.00
gruodžio 27 — \$ 995.00

VISAS GRUPES LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116,
South Boston, Mass. 02127, Tel. (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS

Mielai motinai mirus,

HENRIKUI MIKLUI,

jo žmonai Rasai ir jų visai šeimai gilios užuojautos reiškia

*Michael Biology Staff
Nashua University Hospital*

Mielai motinai mirus,

HENRIKUI IR RASAI MIKLAMS

ir jų visai šeimai gilios užuojautos reiškia

Irena ir Vladas Kiliai

Mirus brangiai motinai

A.A. ALEKSANDRAI MIKLAŠEVIČIENEI,

jos sūnus Henriką Miklą, LB Great Necko apylinkės pirmininką, ir Kęstutį Miklą su šeimomis nuoširdžiai užjaučia

Great Necko LB apylinkė

Mūsų kuopos pirmininko brangiai mamytėi

A. A.

ALEKSANDRAI MIKLAŠEVIČIENEI

mirus, sūnams Kęstučiui Miklui ir Henriku Miklui su šeimomis, kitiems šeimos artimiesiems čia ir okupuotoj Lietuvoj reiškiam gilią užuojautą.

*L.Š.S.T. Simo Kudirkos šaulių
kuopos N.Y. valdyba ir nariai*

Mylimam vaikui ir sūnui

A. A.

JUOZUI KONDRATUI

staiga mirus, jo močiutę mielą Rožę KONDRATIENĘ, tėvą VYTAUTĄ bei visą jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

E. ir H. Andruskos

A. A.

TOMUI NARUŠEVIČIUI

mirus, dukterį Birutę Labutienę ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Penktadienio popiečių bendradarbiai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Apreiškimo parapijos piknikas — lietuvių diena bus rugpjūčio 1, šį sekmadienį, Plattdeutsche Parke, 1132 Hempstead Tpke, Franklin Square, L.I. Parkas atidaromas 1 val. Vėliava pakeliamas 2:15 v. popiet. Šokiai 5 val. Groja Joe Thomas orkestras. 7 val. laimėjimų traukimas. Parapijos kunigai ir taryba kviečia visus kuo daugiau dalyvauti šioje lietuvių dienoje — gegužinėje.

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė vyksta dabar Dainavoje. Ji prasidėjo liepos 25 ir baigiasi rugpjūčio 1. Liepos 31, šeštadienį, įvyks simpoziumas tema — Lietuvos vadavimo organizacija praeityje, dabartyje ir ateityje. Simpoziumo pradžia 10 val. Praeities aspektą aptars Vytautas Vaitiekūnas, dabarties — Algis Raulinaitis ir ateities dr. Kazys Ambrozaitis. Simpoziumą praves ir išvadas suformuos Bronius Nainys.

Mildred Patterson, Pabaltijo skyriaus vedėja valstybės departamente, sutiko dalyvauti ir kalbėti Pabaltiečių jaunimo kongrese, kuris įvyks rugpjūčio 19-22 estų skautų stovyklavietėje, Long Island, N.Y. Lietuviai gali registruotis pas Vidmantą Rukšį, 305 Arch St., Delran, N.J. 08075. Telef. 609 461-3482.

Pabaltiečių jaunimo kongrese, kuris įvyks rugpjūčio 19-22 Long Island, N.Y., skaitys paskaitą Vladas Šakalys. Jo tema — Pabaltijo disidentai. Su šia paskaita surištame simpoziume dalyvaus Linas Kojelis ir latvių kunigas Maris Kirsons, kuris Madrido konferencijoje perdūrė savo rankas ir sukruvino sovietinę vėliavą. Tokiu būdu jis pateko į pasaulinės spaudos pirmuosius puslapius. Linas Kojelis, baigęs tarptautinius mokslus magistro laipsniu Princetono universitete, šiuo metu dirba Pentagone.

Dr. Elona Vaišnienė kalbės tema "Bet ar etninės kalbos naudingos Amerikai?" Pabaltiečių jaunimo kongrese, kuris įvyks rugpjūčio 19-22 Long Island, N.Y. Latvė Antra Šmidchens iš Chicago kalbės apie švietimą ir galimybes tobulinti pabaltiečių kalbose, kultūroje ir istorijoje.

Jonas Švedas iš St. Petersburgo, Fla., anksčiau gyvenęs Elizabethe, N.J., dėkoja visiems, kurie surengė jo išleistuves ir jį dalyvavo. Jis buvo ilgametis Tautinės Sąjungos Elizabethe skyriaus sekretorius. Jam išleistuves suruošė skyriaus valdyba. Dalyvavo apie 60 žmonių. Ypatingai jis dėkoja skyriaus pirmininkui Julijui Vebilaičiui, išdininkui V. Misiūnui ir abiem vicepirmininkam P. Lukui ir Alb. Stukui. Daugiausia pasidarbo V. Miciūnas.

Išnuomojamas 3 kambarių butas su baldais, 107-15 Atlantic Ave. N., Richmond Hill, pas Aleksandrą Kondratą. Skambinti — 441-0693.

Į Lakewood įvyksiančią masinę gegužinę — pikniką, Pensilvanijos lietuvių dieną, kuri įvyks rugpjūčio 15, sekmadienį, organizuojamas autobusas kuris išeis iš Kultūros Židinio ir sustos prie Šalinskių laidotuvių įstaigos. Valanda bus skelbiama vėliau. Kreiptis tel. 296-2244.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.). Apsidrausdami pas jį, sutapsit 30%-50% premijos mokejimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais 201 654-3756.

Darbininko spaudos kioskas su naujausiomis lietuviškomis plokštelėmis, knygomis ir įvairiais suvenyrais dalyvaus Pensilvanijos Lietuvių dienoje, kuri šiais metais įvyks rugpjūčio 15, sekmadienį, Lakewood Parke, Barnesville, Pa. Meninė programoj dalyvaus aktorius Vitalis Žukauskas ir Harmonijos kvartetas iš New Yorko, o taip pat lietuvių tautinių šokių grupės iš Frackville, Pa., Liepsna iš Elizabeth, N.J., ir iš New Philadelphia, Pa. Dainuos vietinis Žarijos choras.

Lietuvių Kultūros Fondo (Lietuvių Kultūros Židinio) vadovybė, liepos 20 apsvarsčiusi tradicinio Naujų Metų sutikimo baltiaus rengimą, nutarė siūlyti New Yorko organizacijom tokį parengimą suruošti. Dėl mokesčio už patalpas Židinio valdyba nutarė tartis su suinteresuotom organizacijom. Prašoma skambinti Lietuvių Kultūros Fondo valdybos pirmininkui Algirdui Šilbajoriui, tel. 846-7636.

Kultūros Židiniui New Yorkie ieškomas ūkvedys — prižiūrėtojas. Pageidaujama 2 asmenys (vyras ir žmona). Geros atlyginimo ir apsigyvenimo sąlygos Kultūros Židinyje. Dėl informacijų skubiai kreiptis šiuo adresu: A. Šilbajoris, 85-00 107 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonu skambinti vakarais 212 846-7636.

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridedti ir senojo.

IDEALI VIETA GYVENTI LIETUVIAMS! VILLA NOVA PLANTATION DAYTONA BEACH, FLORIDA

Lietuvių korporacija stato 126 Townhausus (dviejų aukštų sujungtus namus).

Du miegamieji, 1 1/2 vonios, savas kiemas.
 3 mylios nuo Atlanto, dvi autobusų linijos nuvažiuoti į pajūrį, krautuves, ligonines, aerodromą.

Kaina nuo 35.990 dolerių.
 Rašykite: Vytenis Ramanauskas arba Algirdas Alksnins
 Halifax Designer Homes, Inc.
 607 Lemon Str., Port Orange, Fla. 32019
 Arba skambinkite "Collect" darbo metu (904) 788-6017

LIETUVIAI, NEPRALEISKITE PROGOS!

Daytona Beach, Floridoje, Lietuvių korporacija Lithona siūlo jums townhausus — dviejų aukštų apartamentus.

Idėali vieta. Kitoje gatvės pusėje Atlanto vandenynas. Gražus paplūdimys. Žuvavimas. Autobusų susisiekimas. Graži gyvenvietė. Jau 10 lietuvių šeimų čia įsigijo nuosavybes. Kaina tik 59.000 dol. Perkant grynais pinigais duodama 2.000 dol. nuolaida. Galima parūpinti paskolą tik už 12 procentų.

Teirautis telefonu 904 258-1330 Haris Lapins, arba rašyti Mr. Povilas Bložis, 122 Dundee Rd., Daytona Beach, Florida 32018.

APREIŠKIMO PARAPIJOS LIETUVIŲ DIENA PIKNIKAS-GEGUŽINĖ

ĮVYKSTA RUGPJŪČIO 1, SEKMADIENĮ, 1982, PLATTDEUTSCHE PARKE, 1132 HEMPSTEAD TPKE, FRANKLIN SQUARE, LONG ISLAND, N.Y.

1 val. — parko atidarymas
 2:15 — vėliavų pakėlimas, himnai
 5 val. — šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui
 7 val. — laimėjimai

Įėjimo auka — 3 dol., studentam — 2 dol. vaikai leidžiami nemokamai.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

PARAPIJOS KLEBONAS, KUNIGAI IR TARYBA

Henriko Miklo motinai Chicago mirus, jo žmonos Rasos bendradarbiai — Michael Biology Staff Nashua University Hospital — pagerbdami velionės prisiminimą, paaukojo 20 dol. Kultūros Židiniui. Židinio vadovybė dėkoja.

Dalia Sakaitė, pianistė, liepos 26 atliko koncertą Cool Flute serijoje St. Paul koplyčioje, Broadway ir Fulton St. Fleita grojo Craia Goodman. Liepos gale ji išvyksta į Londoną, kur dalyvaus antrame pianistų simpoziume ir kartu atliks koncertą simpoziumo metu.

Pabaltiečių lauko teniso pirmenybės įvyksta liepos 31 — rugpjūčio 1 Chicagoj. New Yorko Lietuvių Atletų Klubui šiose pirmenybėse atstovaus Vanda Vebeliūnienė ir Algis Kezys.

G. Stankūnienė, New Yorko skaučių tunto tuntininkė, vadovaus seserijos pastovyklei rytinio pakraščio stovykloje, kuri bus rugpjūčio 21-29 Bolton, Mass.

Eugenija Kezienė paaukojo 100 dol. Baisiojo Birželio minėjimo išlaidom dengti. LB New Yorko apygardos valdyba ir minėjimui rengti komitetas E. Kezienei už auką širdingai dėkoja.

A.a. Juozo Kondroto atminimui dr. Jadvyga Urbanavičiūtė aukojo 25 dol. Tautos Fondui. Tautos Fondas už auką dėkoja.

Už a.a. inž. Leoną Sušį mišios buvo aukotos Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Elizabethe, liepos 24. Jis mirė prieš 14 metų. Mišias užprašė velionio žmona Julija Šušienė-Petrauskienė.

A.a. Viliaus Pitkunigio atminimui pagerbti Tautos Fondui aukojo: Irena ir Jonas Vilgaliai 30 dol., Iza ir dr. Jonas Stankaičiai 30 dol., Alina ir Edvardas Stankiai 25 dol. Tautos Fondas už auką dėkoja.

A.a. Juozo Mėlynio atminimui Danutė ir Liutaveras Siemaškos paaukojo 20 dol. lietuviškai spaudai — Darbininkui paremti. Darbininko administracija už auką nuoširdžiai dėkoja.

Gordon C. Morison, Assistant Postmaster General, pranešė Darbininko redakcijai, kad Dariaus ir Girėno pašto ženklų išleidimo klausimas dar bus persvarstytas, nors anksčiau buvo nuspręsta tokio ženklų neleisti. Pašto valdyba pakartotinai sulaukusi naujų laiškų su prašymais, tarp jų ir Darbininko redakcijos.

Minint a.a. Andriaus Skučo vienerių metų mirties sukaktį, rugpjūčio 9, pirmadienį, 11 val. ryto mišios bus aukojamos Queen of Peace kapinių (10941 Southern Blvd., West Palm Beach, Fla.) koplyčioje. Po mišių paminklo pašventinimas. Visą atliks kun. dr. Andriuska. Po pamaldų priešpiečiai Duffy restorane.

Tomas Naruševičius, sirgęs ilgą laiką, liepos 6 mirė St. Johns (South Shore) ligoninėje. Nuliūdime paliko dukrą Birutę Labutię ir sūnų Vytautą su šeimomis, brolius Vytautą Kanadoj ir Petrą Bostone, ir keturias seseris Lietuvoj. Velionio atminimui Kultūros Židiniui aukojo: 15 dol. — D. ir D. Gould, po 20 dol. — J. Kiaunė, G. ir J. Nakutavičius, S. ir D. Biručiai, I. ir A. Šimkus.

Kultūros Židinio A. Maceikos vardo biblioteka liepos ir rugpjūčio mėnesiais bus uždaryta.

KULTŪRINIAI RENGINIAI KENNEBUNKPORTO VASARVIETĖJE

Kaip įprasta, Kennebunkporte pranciškonų vasarvietėje ir šiemet suplanuota visa eilė koncertų.

Liepos 18 buvo solisto Benedikto Povilavičiaus koncertas. Akomponavo kompozitorius Jeronimas Kačinskas.

Liepos 20 buvo literatūros vakaras. Savo kūrybą skaitė Algirdas Landsbergis, Paulius Jurkus ir Vladas Butėnas paskaitė ištrauką iš knygos apie Pensilvanijos lietuvius.

Liepos 24 buvo solisto Antano Keblio koncertas. Akomponavo Al. Stankevičius.

Liepos 25 buvo solistės Dainos Mongirdaitės koncertas. Akomponavo Saulius Cibas.

Pavergtų Tautų Savaitė New Yorke paminėta liepos 11. Po 10 val. mišių Šv. Patriko katedroj, 500 su viršum įvairių pavergtų tautų atstovų žygiavo parade Penttaja Avenue iki Centrinio Parko, kur specialioje tribūnoje vyko minėjimas. Inicijavos ėmėsi American Friends of Anti-Bolshevik Block of Nations, Inc., kurio prezidentas yra Peter C. Wytenus. Po Amerikos himno ir invokacijos išklaudyta keletos sveikinimų ir kongresmano Mario Biaggi kalbos. Senatorius M. Knorr Petri Wytenus įteikė New Yorko gubernatoriaus proklamaciją ir New Yorko senato rezoliuciją. Buvo pristatyti pavergtų tautų atstovai iš Afganistano, Bulgarijos, Kambodijos, Kinijos, Estijos, Vengrijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Turkestano, Vietnamo ir Ukrainos. Meninę programą atliko vengrų tautinių šokių grupė iš Long Island, N.Y. Apie šį įvykį susilaukta dienraščio Daily News atsiliepimų net du kartus, vieną kartą News World. Televizijos 7 kanalas transliavo 6 val. vak. žiniose, o kitą dieną kartojto televizija Connecticute. Įvykį paminėjo šios radijos stotys: WMCA, WCBS, WINS, WBAI.

A.a. Andriaus Skučo mirties metines prisimenant, mišios bus aukojamos rugpjūčio 9, pirmadienį, 9 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioje prie Kultūros Židinio, 361 Highland Blvd., Brooklyne. Giminės ir draugai kviečiami už a.a. Andrių pasimelsti.

A.a. Andriaus Skučo mirties metines prisimenant, mišios bus aukojamos rugpjūčio 9, pirmadienį, 9 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioje prie Kultūros Židinio, 361 Highland Blvd., Brooklyne. Giminės ir draugai kviečiami už a.a. Andrių pasimelsti.

A.a. Petri Marūnui mirus Waterbury, Conn., jo atminimui šermentinėje Tautos Fondui aukojo: po 10 dol. Adolfas ir Kamiera Čampės, Marija Kazakaitienė, Juozas ir Natalija Veličkai, Aleksas ir Ona Keniauskai, Magdalena Kudirkienė, Mykolas ir Vera Lisauskai, Jonas Stapulionis, po 5 dol. Danutė Švelnienė, Danutė ir Paulis Kurai. Tautos Fondas aukotojam dėkoja.

Eglė Zikaraitė

MOKSLO UŽBAIGIMAS

Eglė M. Zikaraitė gegužės 23 baigė St. John's universitetą New Yorke, gaudama minor filosofijos ir bakalauro laipsnį psichologijoje. Per visus mokslo metus mokėsi gerai, buvo universiteto vadovybės garbės sąrašė ir priklausė prie PSI CHI — psichologijos garbės organizacijos.

Eglė priklausė prie ateitininkų, buvo New Yorko moksleivių pirmininkė, jaunių ir jaunučių vadovė. Ji taip pat vadovavo Neringos mergaičių stovykloj, priklausė prie sporto organizacijų.

Eglė yra baigusi Mary Louis Academy — gimnaziją per 3 metus, St. Thomas Apostle pradžios mokyklą su pagyrimu ir tuo pačiu laiku gerais pažymiais baigė Maironio liuanistinę mokyklą.

Eglė yra Vainučio ir Aldonos Zikarų dukterė. Tėvai gyvena Woodhaven, N.Y. Šiuo metu ji atostogauja. Jos brolis inžinierius Šarūnas, pereinatis metais gavęs magistro laipsnį, dirba Avco bendrovėj, Conn.

HELP SUPPORT BALTIC FREEDOM in Lithuania, Latvia & Estonia

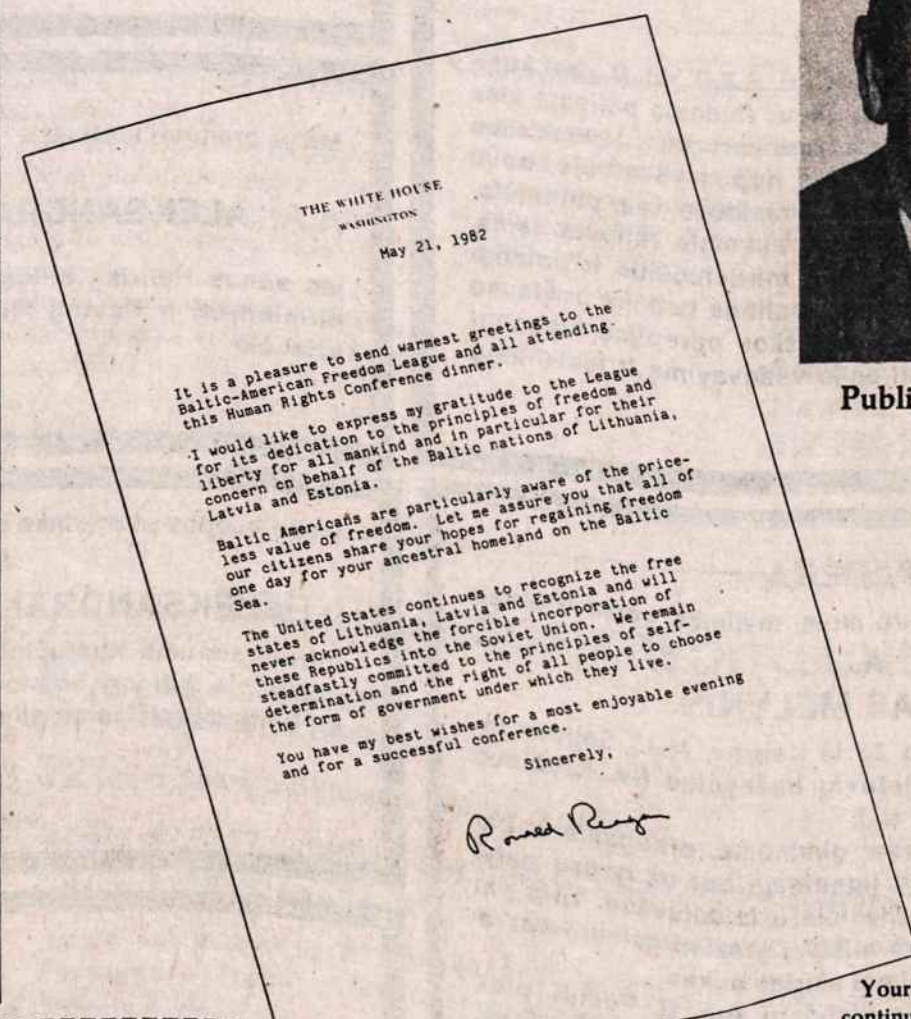
Darbiu tęsti Amerikos Baltų Laisvės Lygai reikia skubios finansinės paramos. Savo auką siųsk šiandien!

Public Law Number 97196
 establishing
 Baltic Freedom Day
 was recently
 signed into law
 by President Reagan
 after
 unanimous
 Congressional
 approval.

Sponsored and
 proposed by the
 Baltic-American
 Freedom League.

Your financial support is needed to
 continue the fight for Baltic freedom.
 Send your contribution today!

Yes, I will support the Baltic-American Freedom League. Here is my contribution for:

\$25 A subscription to the Baltic Bulletin

\$50 Contribution, plus a subscription to the Baltic Bulletin

\$100 A voting membership, plus a Baltic Bulletin subscription

\$250 \$500 I feel so strongly about the Baltic cause, here is an increased contribution to help keep America informed.

NAME _____
 ADDRESS _____
 CITY/STATE/ZIP _____
 Send checks to: BALTIC-AMERICAN FREEDOM LEAGUE
 P.O. Box 29637 Los Angeles, CA 90029
 Permission for tax exempt status is pending